

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ

*Συμβούλια Ένταξης Μεταναστών και Προσφύγων.
Θεσμικό πλαίσιο, Λειτουργία και ο Ρόλος τους στην ένταξη πολιτών
τρίτων χωρών.*

ΜΑΪΟΣ 2022

Περιεχόμενα

1. Εισαγωγή.....	4
2. Νομοθετικό Πλαίσιο	6
3. Διαδικασία συγκρότησης και αρμοδιότητες των Σ.Ε.Μ.Π.....	7
4. Μεθοδολογία.....	9
5. Συγκεντρωτικά στοιχεία έρευνας	10
5.1 Συγκρότηση των Σ.Ε.Μ.Π.	10
5.2 Σύνθεση των Σ.Ε.Μ.Π.	12
5.3 Λειτουργία των Σ.Ε.Μ.Π.	14
5.4 Ενέργειες σε επίπεδο Δήμου με στόχο την ομαλή ένταξη μεταναστών/στριών και προσφύγων/ισσών στις τοπικές κοινωνίες.	18
6. Συμπεράσματα	25
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι - ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ.....	29
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ - ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΗΜΩΝ	36

**Συμβούλια ένταξης μεταναστών και προσφύγων.
Θεσμικό πλαίσιο, λειτουργία και ο ρόλος τους στην ένταξη πολιτών τρίτων χωρών.**

Η παρούσα εργασία εκπονήθηκε από το Τμήμα Κοινωνικοοικονομικής Ένταξης, της Διεύθυνσης Κοινωνικής Ένταξης, του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου και συγκεκριμένα από τις κ.κ. Ιωάννα Γλύκου, Προϊσταμένη του Τμήματος Κοινωνικοοικονομικής Ένταξης, Λαμπρινή Στύλιου, Σοφία Τζανή- Τζανοπούλου και Μαρία Χιονίδου.

1. Εισαγωγή

Η Διεύθυνση Κοινωνικής Ένταξης (Δ.Κ.Ε.), η οποία υπάγεται στη Γενική Γραμματεία Μεταναστευτικής Πολιτικής, του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, σύμφωνα με το άρθρο 23 του Π.Δ. 106/2020 «Οργανισμός του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου» (Α' 255) έχει ως επιχειρησιακό στόχο, το σχεδιασμό, την παρακολούθηση της εφαρμογής και την υλοποίηση της ενταξιακής πολιτικής της εκάστοτε εθνικής στρατηγικής για την κοινωνική ένταξη των νομίμως διαμενόντων πολιτών τρίτων χωρών στη χώρα, καθώς και των αντίστοιχων τομεακών πολιτικών και προγραμμάτων κοινωνικής ένταξης.

Το Τμήμα Κοινωνικοοικονομικής Ένταξης της Δ.Κ.Ε. είναι αρμόδιο μεταξύ άλλων: α) για το σχεδιασμό και την υλοποίηση δράσεων σε συνεργασία με τους φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης και κοινότητες και συλλόγους μεταναστών και προσφύγων για την υποστήριξη και τον συντονισμό των Συμβουλίων Ένταξης Μεταναστών και Προσφύγων (Σ.Ε.Μ.Π.), με σκοπό την προώθηση των ζητημάτων που αφορούν τους νομίμως διαμένοντες πολίτες τρίτων χωρών και την ένταξή τους στην τοπική κοινωνία και β) για τη δικτύωση με τους φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης που αναπτύσσουν δράσεις στον τομέα της κοινωνικής ένταξης και τη χαρτογράφηση των δράσεων αυτών.

Οι δημοτικές αρχές, ανεξάρτητα ή σε συνεργασία με άλλους δημόσιους φορείς και μη κυβερνητικές οργανώσεις (Μ.Κ.Ο.) παρέχουν μεγάλο αριθμό κοινωνικών υπηρεσιών (όπως υπηρεσίες υγείας, εκπαίδευσης, κοινωνικής φροντίδας κ.α.). Επιπλέον έχουν καλύτερη γνώση της τοπικής κοινωνίας και των συνθηκών που επικρατούν σε αυτές, διότι οι μετανάστες/στρίες και οι πρόσφυγες/ισσες βιώνουν την καθημερινότητα τους, εργάζονται, ανατρέφουν τα παιδιά τους, συντηρούν την οικογένειά τους και γενικότερα δραστηριοποιούνται σε τοπικό επίπεδο. Ο ρόλος της τοπικής αυτοδιοίκησης ως προς την κοινωνική ένταξη των μεταναστών/στριών και προσφύγων/ισσών στον τόπο που κατοικούν και εργάζονται είναι σημαντικός, γεγονός που αποτυπώνεται και αναγνωρίζεται και στην Εθνική Στρατηγική για την Ένταξη του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου.

Προς την κατεύθυνση αυτή, ο ρόλος των Σ.Ε.Μ.Π. ως συμβουλευτικού οργάνου, μπορεί να λειτουργήσει ενισχυτικά για την κοινωνική ένταξη των μεταναστών/στριών και προσφύγων/ισσών στην τοπική κοινωνία, για την προώθηση της συμμετοχής τους στα Κοινά καθώς και για την επίλυση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, το τμήμα Κοινωνικοοικονομικής Ένταξης ανέλαβε την πρωτοβουλία επαφών με επιλεγμένους Δήμους της χώρας, με σκοπό τη διερεύνηση ζητημάτων που αφορούν τη συγκρότηση, τη λειτουργία και το ρόλο των Σ.Ε.Μ.Π στην προοπτική ένταξης των μεταναστών/στριών και προσφύγων/ισσών σε τοπικό επίπεδο. Προς την κατεύθυνση αυτή, συγκροτήθηκε σχετικό ερωτηματολόγιο, το οποίο στη συνέχεια εστάλη στους Δήμους που είχαν επιλεγεί, οι οποίοι και κλήθηκαν να το συμπληρώσουν σε ψηφιακό περιβάλλον. Ύστερα από συγκέντρωση των απαντήσεων τους, το Τμήμα προέβη στην επεξεργασία και ανάλυσή τους, βάσει της οποίας προέκυψαν τα ποσοτικά και ποιοτικά δεδομένα που παρουσιάζονται στην παρούσα εργασία.

**Συμβούλια ένταξης μεταναστών και προσφύγων.
Θεσμικό πλαίσιο, λειτουργία και ο ρόλος τους στην ένταξη πολιτών τρίτων χωρών.**

Η παρούσα εργασία εντάσσεται στο πλαίσιο επιδίωξης ενίσχυσης της συνεργασίας του Τμήματος με τους Δήμους της χώρας με σκοπό την προώθηση της κοινωνικής ένταξης μεταναστών/στριών και προσφύγων/ισσών, αλλά και στο πλαίσιο της γενικότερης συνεργασίας του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου με τους φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης για τον ίδιο σκοπό, και ως μία από τις βασικές κατευθύνσεις της Εθνικής Στρατηγικής για την ένταξη.

Η Υπηρεσία μας θα ήθελε να απευθύνει θερμές ευχαριστίες στα στελέχη των Δήμων Αγίου Δημητρίου, Αργινίου, Αθηναίων, Ασπροπύργου, Βέροιας, Βόλου, Δελφών, Δεσκάτης, Ευρώτα, Ηρακλείου Κρήτης, Θεσσαλονίκης, Θηβαίων, Ιωαννιτών, Καβάλας, Καλαμάτας, Καρδίτσας, Κατερίνης, Κορινθίων, Λαμιέων, Λαρισαίων, Μαραθώνος, Μυλοποτάμου, Νίκαιας Αγ. Ι. Ρέντη, Πατρέων, Πειραιά, Πύργου, Σπάρτης, Τήλου, Τρικκαίων, Τρίπολης, Χαλκιδέων και Ωρωπού για τη συμμετοχή τους και την πολύτιμη συνεισφορά τους στην πραγματοποίηση της παρούσας εργασίας.

2. Νομοθετικό Πλαίσιο

Πίνακας 1. Νομοθετικό πλαίσιο λειτουργίας των Σ.Ε.Μ.Π.

Νομοθετικό πλαίσιο συγκρότησης και λειτουργίας των Σ.Ε.Μ.Π.	
N. 3852/2010 (ΦΕΚ Α' 87)	«Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης-Πρόγραμμα Καλλικράτης» Άρθρο 78 Συμβούλιο Ένταξης Μεταναστών
N. 4555/2018 (ΦΕΚ Α' 133)	«Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης -Εμβάθυνση της Δημοκρατίας- Ενίσχυση της Συμμετοχής - Βελτίωση της οικονομικής και αναπτυξιακής λειτουργίας των Ο.Τ.Α. [Πρόγραμμα «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Ι»]-Ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό του πλαισίου οργάνωσης και λειτουργίας των ΦΟΔΣΑ – Ρυθμίσεις για την αποτελεσματικότερη, ταχύτερη και ενιαία άσκηση των αρμοδιοτήτων σχετικά με την απονομή ιθαγένειας και την πολιτογράφηση - Λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών και άλλες διατάξεις». Άρθρο 79 Συμβούλιο Ένταξης Μεταναστών και Προσφύγων (Αντικατάσταση του άρθρου 78 του Ν. 3852/2010)
Υπ' αριθμ. 67/23624/14.04.2020 Εγκύκλιος Υπουργείου Εσωτερικών	Συμβουλευτικά Όργανα Δήμων Συμβούλιο Ένταξης Μεταναστών και Προσφύγων

Σύμφωνα με τον Πίνακα (1), με το άρθρο 78 του Ν.3852/2010 (ΦΕΚ Α' 87) ορίστηκε για πρώτη φορά στην Ελλάδα η συγκρότηση και λειτουργία των Συμβουλίων Ένταξης Μεταναστών (Σ.Ε.Μ.) καθώς και ο σκοπός τους. Με το άρθρο 79 του Ν. 4555/2018 (ΦΕΚ Α' 133) αντικαταστάθηκε η προηγούμενη νομοθεσία και προστέθηκε η διάσταση του προσφυγικού πληθυσμού στη λειτουργία τους, ονομαζόμενα εφεξής Συμβούλια Ένταξης Μεταναστών και Προσφύγων (Σ.Ε.Μ.Π.).

3. Διαδικασία συγκρότησης και αρμοδιότητες των Σ.Ε.Μ.Π.

Στην ενότητα αυτή παρουσιάζεται η διαδικασία συγκρότησης των Σ.Ε.Μ.Π. στους Δήμους της χώρας, ο τρόπος ορισμού των μελών τους, το καθεστώς που διέπει τις συνεδριάσεις τους καθώς και οι αρμοδιότητές τους, σύμφωνα με το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο, όπως αυτό αποτυπώνεται στο άρθρο 79 του Ν. 4555/2018 (ΦΕΚ Α' 133).

Σύμφωνα με το άρθρο 79 Ν. 4555/2018 (ΦΕΚ Α' 133) με τίτλο «**Συμβούλιο Ένταξης Μεταναστών και Προσφύγων- Αντικατάσταση του άρθρου 78 του ν. 3852/2010**», τα Σ.Ε.Μ.Π. είναι συμβουλευτικό όργανο του Δήμου για την ενίσχυση της ένταξης των μεταναστών/στριών και των προσφύγων/ισσών στην τοπική κοινωνία και αποτελούνται από έντεκα (11) μέλη, τα οποία ορίζονται από το οικείο Δημοτικό Συμβούλιο. Ως μέλη ορίζονται: έξι (6) Δημοτικοί/κές Σύμβουλοι και (5) εκπρόσωποι αναγνωρισμένων φορέων συλλογικής εκπροσώπησης μεταναστών και προσφύγων (άρθρο 79 παρ. 1).

Η διαδικασία ορισμού των μελών του είναι η ακόλουθη:

Σε περίπτωση που υπάρχουν αναγνωρισμένοι φορείς συλλογικής εκπροσώπησης μεταναστών/στριών ή/και προσφύγων/ισσών, που, σύμφωνα με το καταστατικό τους, δραστηριοποιούνται στο επίπεδο του οικείου Δήμου, το Δημοτικό Συμβούλιο καλεί πέντε από τους φορείς αυτούς να ορίσουν από έναν/μία (1) εκπρόσωπο. Αν ελλείπουν οι ανωτέρω φορείς στο επίπεδο του Δήμου ή είναι λιγότεροι από πέντε, το Δημοτικό Συμβούλιο καλεί επιπλέον και έναν (1) από τους αναγνωρισμένους φορείς συλλογικής εκπροσώπησης μεταναστών/στριών ή/και προσφύγων/ισσών, που δραστηριοποιούνται, σύμφωνα με το καταστατικό τους, στην οικεία περιφέρεια, να ορίσει έναν/μία (1) εκπρόσωπό του. Σε περίπτωση που ελλείπουν τέτοιοι φορείς στην οικεία περιφέρεια ή αν ακόμη και μετά τον ορισμό του/της εκπροσώπου τους, δεν συμπληρώνεται ο συνολικός αριθμός των πέντε (5) εκπροσώπων φορέων που απαιτείται, το Δημοτικό Συμβούλιο καλεί επιπλέον την αντιπροσωπευτικότερη δευτεροβάθμια ή ομοσπονδιακού χαρακτήρα οργάνωση συλλογικής εκπροσώπησης μεταναστών/στριών ή/και προσφύγων/ισσών, που δραστηριοποιείται, κατά το καταστατικό της, σε εθνικό επίπεδο, να ορίσει τους υπολειπόμενους εκπροσώπους, έως τη συμπλήρωση του συνολικού αριθμού των πέντε (5) εκπροσώπων (άρθρο 79, παρ. 2).

Με την απόφαση συγκρότησής του, ορίζεται ως Πρόεδρος του Συμβουλίου ένας/μία από τους/τις Δημοτικούς/ές Συμβούλους μέλη του. Στα Σ.Ε.Μ.Π. ορίζονται κατά προτεραιότητα ως μέλη, αλλοδαποί/ές Δημοτικοί/ές Σύμβουλοι που έχουν τυχόν εκλεγεί. Η συμμετοχή σε αυτά είναι τιμητική και άμισθη (άρθρο 79, παρ. 3).

Στις συνεδριάσεις των Σ.Ε.Μ.Π. καλείται υποχρεωτικά ο/η Δήμαρχος ή ο/η αρμόδιος/α Αντιδήμαρχος, ενώ είναι δυνατόν να καλούνται οι εκπρόσωποι των κατά περίπτωση αρμόδιων κρατικών φορέων, καθώς και εκπρόσωποι οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών που δραστηριοποιούνται σε θέματα υποστήριξης και ένταξης του μεταναστευτικού και προσφυγικού πληθυσμού (άρθρο 79, παρ. 6).

Οι αρμοδιότητες των Σ.Ε.Μ.Π. ορίζονται ως ακολούθως (άρθρο 79, παρ. 4):

**Συμβούλια ένταξης μεταναστών και προσφύγων.
Θεσμικό πλαίσιο, λειτουργία και ο ρόλος τους στην ένταξη πολιτών τρίτων χωρών.**

- α) η καταγραφή και η διερεύνηση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι μετανάστες/στρίες και οι πρόσφυγες/ισσες, που κατοικούν μόνιμα στην περιφέρεια του οικείου δήμου, ως προς την ένταξή τους στην τοπική κοινωνία, την επαφή τους με τις δημόσιες αρχές ή τη δημοτική αρχή
- β) η υποβολή εισηγήσεων προς το Δημοτικό Συμβούλιο για την ανάπτυξη τοπικών δράσεων προώθησης της ομαλής κοινωνικής ένταξης των μεταναστών/στριών και προσφύγων/ισσών και εν γένει για την επίλυση των προβλημάτων που αυτοί/ές αντιμετωπίζουν, ιδίως μέσω της οργάνωσης συμβουλευτικών υπηρεσιών από τις δημοτικές υπηρεσίες και
- γ) η διοργάνωση, σε συνεργασία με τον οικείο Δήμο, εκδηλώσεων ευαισθητοποίησης και ενίσχυσης της κοινωνικής συνοχής του τοπικού πληθυσμού.

Εντός του μηνός Δεκεμβρίου κάθε έτους, τα Σ.Ε.Μ.Π. υποβάλλουν προς το Δημοτικό Συμβούλιο Ετήσια Έκθεση, στην οποία καταγράφονται αναλυτικά τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι μετανάστες/στρίες και οι πρόσφυγες/ισσες που διαμένουν στο Δήμο, τόσο ως προς το βαθμό ένταξής τους στην τοπική κοινωνία όσο και ως προς τη σχέση τους και το βαθμό εξυπηρέτησής τους από τις τοπικές δημοτικές αλλά και δημόσιες αρχές και διατυπώνονται συγκεκριμένες προτάσεις για την αντιμετώπιση των προβλημάτων αυτών και για τη διευκόλυνση, γενικά, της ένταξης των μεταναστών/στριών και των προσφύγων/ισσών στην τοπική κοινωνία (άρθρο 79, παρ. 5).

Η θεσμοθέτηση εντός των Δήμων του συμβουλευτικού οργάνου των Σ.Ε.Μ.Π. σηματοδοτεί τη βούληση της ελληνικής πολιτείας για τη δημιουργία σύγχρονων Δήμων, ικανών να ανταποκριθούν στην αυξανόμενη ετερογένεια των τοπικών κοινωνιών. Με τη σύσταση των Σ.Ε.Μ.Π. δίνεται η δυνατότητα στα μέλη του μεταναστευτικού και προσφυγικού πληθυσμού να εκπροσωπούνται και να συμμετέχουν ενεργά σε ένα θεσμικό όργανο που προβλέπεται από το νόμο. Επιπλέον, μέσω του θεσμού των Σ.Ε.Μ.Π. ενισχύεται η προσπάθεια που καταβάλλεται, ώστε οι κάτοικοι κάθε Δήμου με μεταναστευτικό και προσφυγικό προφίλ να αντιμετωπίζονται ως ισότιμοι συμπολίτες, ενάντια σε συμπεριφορές και φαινόμενα ρατσισμού, αποκλεισμού και ξενοφοβίας.

Καθοριστική είναι και η σύνθεση των Σ.Ε.Μ.Π., η οποία θα πρέπει να εξασφαλίζει την έκφραση των μεταναστών/στριών και προσφύγων/ισσών στην πράξη. Για το λόγο αυτό η καταγραφή των φορέων μεταναστών/στριών και προσφύγων/ισσών που κατοικούν μόνιμα στον οικείο Δήμο, πριν από τη σύσταση των Σ.Ε.Μ.Π., μπορεί να συμβάλλει σημαντικά στην επιτάχυνση των διαδικασιών συγκρότησης των Σ.Ε.Μ.Π και στην καλύτερη εκπροσώπηση του μεταναστευτικού και προσφυγικού πληθυσμού του Δήμου.

4. Μεθοδολογία

Για την πραγματοποίηση της παρούσας έρευνας, η Υπηρεσία μας συνέταξε σχετικό ερωτηματολόγιο, με σκοπό τη συλλογή στοιχείων για τη συγκρότηση και τη λειτουργία των Σ.Ε.Μ.Π., προκειμένου να διερευνηθεί η συμβολή τους στη διαδικασία της ένταξης του μεταναστευτικού και προσφυγικού πληθυσμού σε τοπικό επίπεδο. Η χρήση του ερωτηματολογίου ως μέσο για την πραγματοποίηση μιας δειγματοληπτικής έρευνας βοηθά στη συλλογή πληροφοριών με συστηματικό τρόπο.

Το ερωτηματολόγιο (βλ. Παράρτημα Ι), αποτελείται από τριάντα πέντε (35) συνολικά ερωτήσεις, κλειστού και ανοιχτού τύπου και χωρίζεται στις εξής τέσσερις θεματικές ενότητες, με βάση και τους σκοπούς της έρευνας:

- α) Συγκρότηση των Σ.Ε.Μ.Π.
- β) Σύνθεση των Σ.Ε.Μ.Π.
- γ) Λειτουργία των Σ.Ε.Μ.Π.
- δ) Ενέργειες που λαμβάνουν χώρα σε επίπεδο Δήμων, με στόχο την ενίσχυση λειτουργίας του θεσμού και την ομαλή ένταξη προσφύγων/ισσών και μεταναστών/στριών στις τοπικές κοινωνίες.

Για τη σύνταξή του χρησιμοποιήθηκε το εργαλείο Microsoft 365 Forms¹. Στην συνέχεια μέσω ηλεκτρονικής αλληλογραφίας απεστάλη στους Δήμους ο σχετικός σύνδεσμος, στον οποίο μπορούσαν σε online περιβάλλον να συμπληρώσουν το ερωτηματολόγιο.

Ως προς τους Δήμους που επιλέχθηκαν προκειμένου να αποσταλεί το ερωτηματολόγιο, η πρόθεση της Υπηρεσίας ήταν να συμπεριληφθεί το σύνολο των Δήμων που, σύμφωνα με τα στοιχεία που διατηρούνται σε αυτήν, έχουν προβεί στη σύσταση Σ.Ε.Μ.Π. καθώς και αριθμός επιλεγμένων Δήμων ανά περιφέρεια, που δεν έχουν συστήσει ακόμη Σ.Ε.Μ.Π. και στους οποίους υπάρχει σημαντική παρουσία μεταναστευτικού και προσφυγικού πληθυσμού. Με βάση τα παραπάνω κριτήρια, το ερωτηματολόγιο εστάλη σε συνολικά τριάντα εννέα (39) Δήμους, δεκαοχτώ (18) εκ των οποίων έχουν συστήσει Σ.Ε.Μ.Π. Από τους τριάντα εννιά (39) Δήμους ανταποκρίθηκαν θετικά και συμπλήρωσαν το ερωτηματολόγιο οι τριάντα δύο (32) (βλ. Παράρτημα ΙΙ).

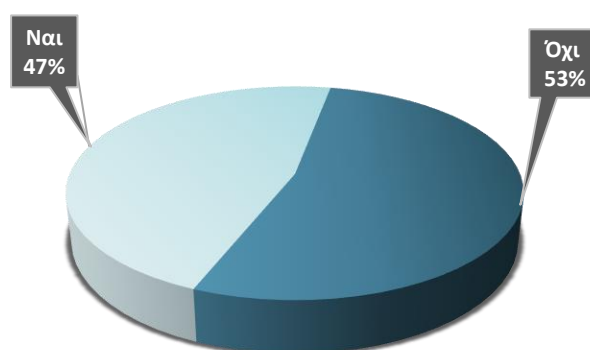
¹ Ευχαριστούμε πολύ την κ. Ελένη Σωτηρίου, υπάλληλο της Γενικής Διεύθυνσης Πληροφορικής και Επικοινωνιών του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, για την συμβολή της στη διαδικασία σύνταξης του ερωτηματολογίου μέσω του συγκεκριμένου εργαλείου.

5. Συγκεντρωτικά στοιχεία έρευνας

Στην παρούσα ενότητα περιλαμβάνεται η γραφική απεικόνιση και η αποτύπωση των βασικών ευρημάτων της έρευνας, με βάση τις απαντήσεις που δόθηκαν από τους εκπροσώπους Δήμων που συμπλήρωσαν στο ερωτηματολόγιο. Η καταγραφή των απαντήσεων ακολουθεί τη διάρθρωση του ερωτηματολογίου και τις θεματικές ενότητες αυτού.

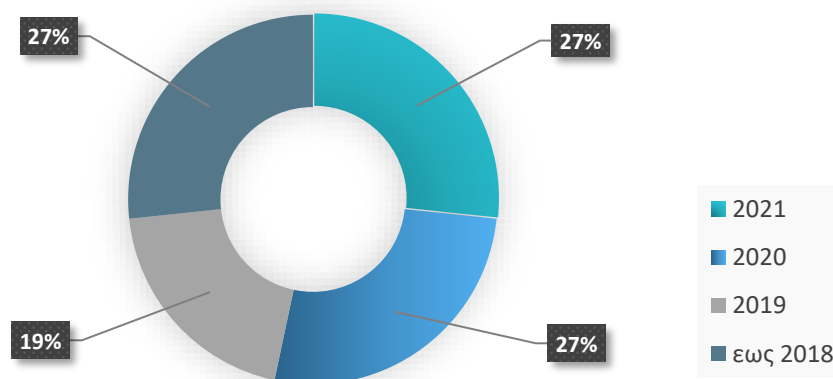
5.1 Συγκρότηση των Σ.Ε.Μ.Π.

Από τους τριάντα δύο (32) Δήμους που ανταποκρίθηκαν στην έρευνα, δεκαπέντε (15) Δήμοι, έχουν συστήσει και λειτουργούν με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Σ.Ε.Μ.Π., ενώ δεκαεπτά (17) Δήμοι δεν έχουν, έως την ημερομηνία συμπλήρωσης του ερωτηματολογίου, προβεί στη σύστασή του (Γράφημα I).

Γράφημα I
Σύσταση Σ.Ε.Μ.Π. (άρθρο 79 ν.4555/2018)

Αναφορικά με το έτος σύστασης, τέσσερις (4) από τους δεκαπέντε (15) Δήμους που σύστησαν Σ.Ε.Μ.Π το έπραξαν πριν το 2018, τρεις (3) εξ αυτών το έτος 2019, τέσσερις (4) το έτος 2020 και τέσσερις (4) το έτος 2021². Τα αντίστοιχα ποσοστά αποτυπώνονται στο Γράφημα (II).

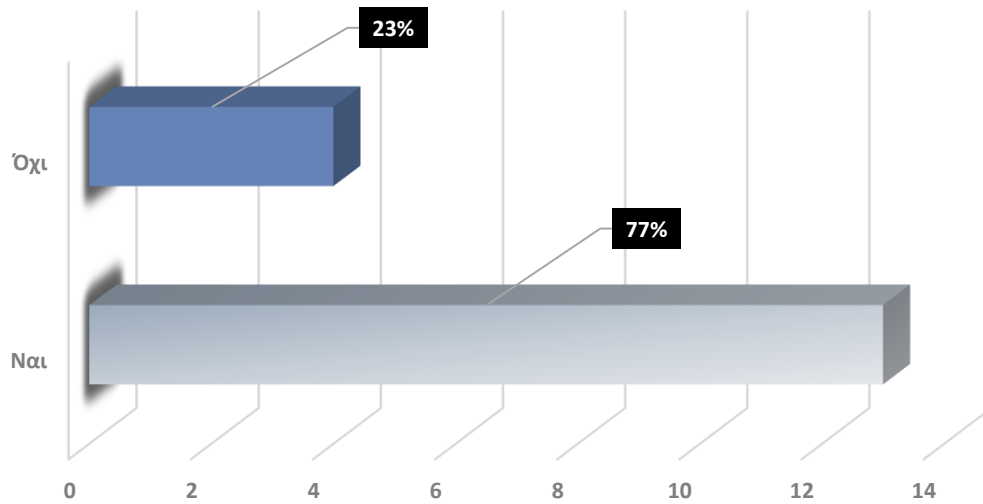

Γράφημα II
Έτος συγκρότησης και λειτουργίας Σ.Ε.Μ.Π.

² Στην Ελλάδα θεσμοθετήθηκαν για πρώτη φορά Συμβούλια Ένταξης Μεταναστών (Σ.Ε.Μ) το 2010, με το άρθρο 78 του ν.3852/2010. Με το άρθρο 79 του ν. 4555/2018 αντικαταστάθηκε η προηγούμενη νομοθεσία και προστέθηκε η διάσταση του προσφυγικού πληθυσμού στη σύσταση και λειτουργία τους, οπότε και εφεξής ονομάστηκαν Συμβούλια Ένταξης Μεταναστών και Προσφύγων (Σ.Ε.Μ.Π).

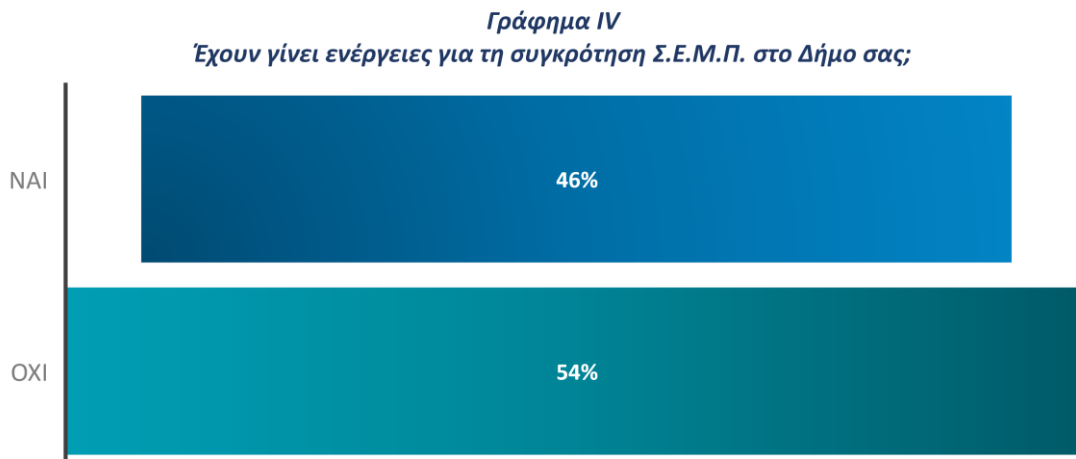
**Συμβούλια ένταξης μεταναστών και προσφύγων.
Θεσμικό πλαίσιο, λειτουργία και ο ρόλος τους στην ένταξη πολιτών τρίτων χωρών.**

Σε ό,τι αφορά τους Δήμους που ανταποκρίθηκαν στην έρευνα και δεν έχουν ακόμη συγκροτήσει Σ.Ε.Μ.Π., στην ερώτηση αν πιστεύουν ότι υπάρχει ανάγκη σύστασης Σ.Ε.Μ.Π. στο Δήμο τους, δεκατρείς (13) από τους δεκαεπτά (17) -ποσοστό 77% - απάντησαν θετικά (Γράφημα III).

Γράφημα III
Ανάγκη σύστασης Σ.Ε.Μ.Π. στο Δήμο

Ωστόσο, μόλις έξι (6), απάντησαν ότι έχουν προβεί σε σχετικές ενέργειες προς το σκοπό αυτό (Γράφημα IV).

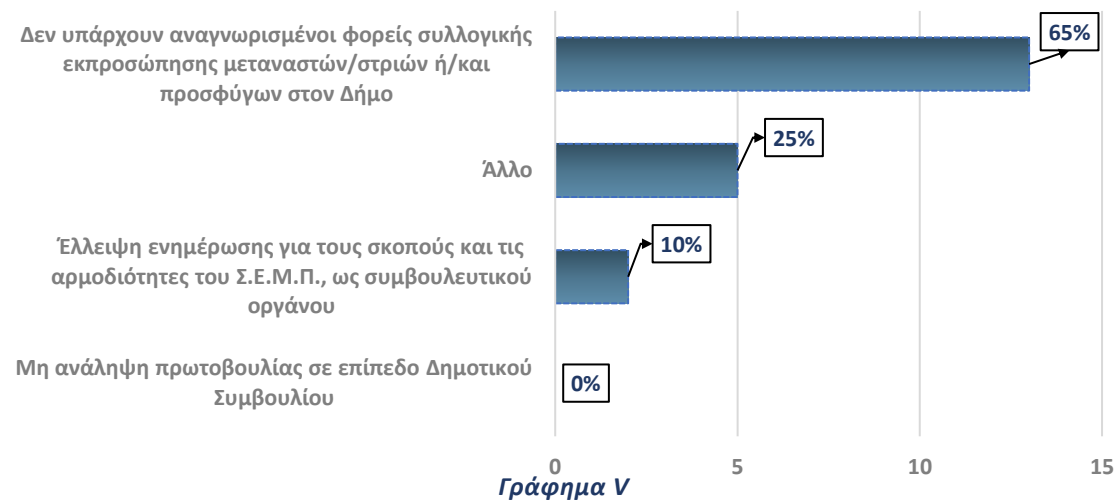

Καλούμενοι να προσδιορίσουν τις ενέργειες αυτές, τέσσερις (4) Δήμοι απάντησαν ότι έχουν υποβάλλει πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος σε εκπροσώπους αναγνωρισμένων φορέων συλλογικής εκπροσώπησης μεταναστών/στριών και προσφύγων/ισσών, ένας (1) ότι βρίσκεται στο στάδιο ολοκλήρωσης της ίδρυσης Κέντρου Ένταξης Μεταναστών και επόμενη προτεραιότητά του είναι η συγκρότηση Σ.Ε.Μ.Π. και ένας (1) ότι βρίσκεται σε επικοινωνία με δύο οργανώσεις συλλογικής εκπροσώπησης μεταναστών/στριών και προσφύγων/ισσών που δραστηριοποιούνται σε εθνικό επίπεδο, καθώς η προσπάθεια σύστασης συλλόγων

**Συμβούλια ένταξης μεταναστών και προσφύγων.
Θεσμικό πλαίσιο, λειτουργία και ο ρόλος τους στην ένταξη πολιτών τρίτων χωρών.**

εκπροσώπησης μεταναστών/στριών και προσφύγων/ισσών σε τοπικό επίπεδο, δεν ευοδώθηκε λόγω της ύπαρξης νομικών εμποδίων.

Ως βασικό λόγο για τη μη συγκρότηση Σ.Ε.Μ.Π., 65% των Δήμων δήλωσε τη μη ύπαρξη αναγνωρισμένων φορέων συλλογικής εκπροσώπησης μεταναστών/στριών ή/και προσφύγων/ισσών που να δραστηριοποιούνται σε αυτούς, ποσοστό 10% επεσήμανε την έλλειψη ενημέρωσης για τους σκοπούς και τις αρμοδιότητες του Σ.Ε.Μ.Π. ως συμβουλευτικού οργάνου και ποσοστό 25% επικαλέστηκε άλλους λόγους, όπως τη μη εκδήλωση ενδιαφέροντος από φορείς και κατοίκους και το χαμηλό ποσοστό διαμενόντων μεταναστών/στριών ή/και προσφύγων/ισσών στους οικείους Δήμους.

Γράφημα V
Λόγοι για τους οποίους δεν έχει συσταθεί Σ.Ε.Μ.Π. στο Δήμο σας

Τέλος, ένας (1) Δήμος συσχέτισε τη συγκρότηση Σ.Ε.Μ.Π. με την έναρξη λειτουργίας Κέντρου Ένταξης Μεταναστών (Κ.Ε.Μ.), δηλώνοντας ότι μόλις το αυτό υλοποιηθεί, θα προχωρήσει και η συγκρότηση του Σ.Ε.Μ.Π. (Γράφημα V).

5.2 Σύνοψη των Σ.Ε.Μ.Π.

Γράφημα VI
Σύσταση των τακτικών μελών του Σ.Ε.Μ.Π. με βάση το φύλο

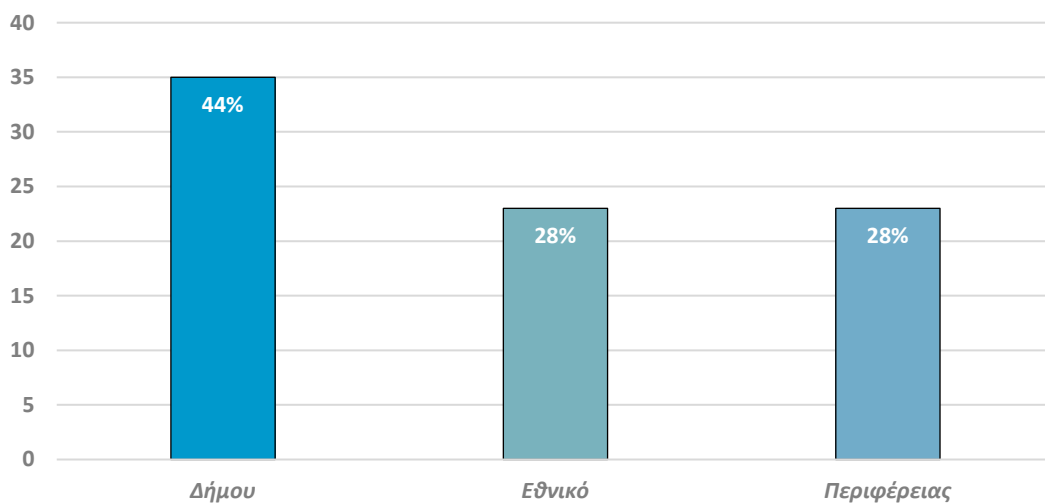
Στο Γράφημα (VI) αποτυπώνεται η κατά φύλο σύνοψη των μελών των Σ.Ε.Μ.Π. στους δεκαπέντε (15) Δήμους που έχουν συγκροτήσει Σ.Ε.Μ.Π. Στους έντεκα (11) από αυτούς, οι άντρες υπερτερούν σαφώς των γυναικών, ενώ στο σύνολο των δεκαπέντε (15) Δήμων, η συμμετοχή των γυναικών ως τακτικών μελών των Σ.Ε.Μ.Π. αγγίζει μόλις το 31%.

Σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις, στην περίπτωση που στο Δήμο στον οποίο συγκροτείται Σ.Ε.Μ.Π. υπάρχει αλλοδαπός/η δημοτικός/ή σύμβουλος, θα πρέπει να συμμετέχει στο Σ.Ε.Μ.Π. ως τακτικό μέλος. Το γεγονός ότι έντεκα (11) Δήμοι απάντησαν ότι δεν υπάρχει αλλοδαπό μέλος μεταξύ των τακτικών μελών που απαρτίζουν τα Σ.Ε.Μ.Π., καταδεικνύει την

**Συμβούλια ένταξης μεταναστών και προσφύγων.
Θεσμικό πλαίσιο, λειτουργία και ο ρόλος τους στην ένταξη πολιτών τρίτων χωρών.**

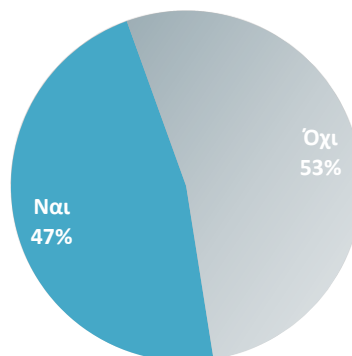
εν γένει χαμηλή εκπροσώπηση του αλλοδαπού πληθυσμού στα θεσμοθετημένα όργανα της τοπικής αυτοδιοίκησης. Θα πρέπει να σημειωθεί ωστόσο, ότι στους υπόλοιπους τέσσερις (4) Δήμους όπου αναφέρθηκε ότι μεταξύ των τακτικών μελών των Σ.Ε.Μ.Π. συμμετέχουν και αλλοδαποί/ές δημοτικοί/ές σύμβουλοι, η παρουσία αυτών είναι αριθμητικά υψηλή.

Σε ότι αφορά τη συμμετοχή εκπροσώπων φορέων συλλογικής εκπροσώπησης μεταναστών/στριών ή/και προσφύγων/ισσών, σύμφωνα με το Γράφημα (VII), από το σύνολο των εκπροσώπων που συμμετέχουν ως μέλη στα Σ.Ε.Μ.Π. των Δήμων, τριάντα πέντε (35) δραστηριοποιούνται σε επίπεδο Δήμου (αριθμός που αντιστοιχεί σε ποσοστό 44% περίπου), είκοσι τρεις (23) στην οικεία Περιφέρεια (ποσοστό 28%) και είκοσι τρεις (23) σε εθνικό επίπεδο (ποσοστό 28%).

Γράφημα VII
Αριθμός και ποσοστό συμμετοχής φορέων συλλογικής εκπροσώπησης μεταναστών/στριών ή/και προσφύγων/ισσών, ανά επίπεδο δραστηριοποίησης

Όπως προβλέπεται στην παρ. 6 του άρθρου 79 του Ν. 4555/2018 (ΦΕΚ Α'133), στις συνεδριάσεις των Σ.Ε.Μ.Π. μπορούν να προσκαλούνται και να συμμετέχουν και εκπρόσωποι οργανώσεων της Κοινωνίας των Πολιτών, που δραστηριοποιούνται σε θέματα υποστήριξης και ένταξης μεταναστών/στριών και προσφύγων/ισσών. Στο Γράφημα (VIII) απεικονίζεται το ποσοστό συμμετοχής στις συνεδριάσεις των Σ.Ε.Μ.Π. εκπροσώπων των παραπάνω οργανώσεων.

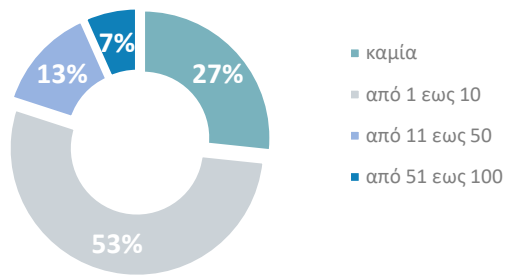

Γράφημα VIII
Συμμετοχή εκπροσώπων οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών στις συνεδριάσεις του Σ.Ε.Μ.Π.

Από τους δεκαπέντε (15) Δήμους που έχουν συγκροτήσει Σ.Ε.Μ.Π., επτά (7) απάντησαν ότι συμμετέχουν ή προσκαλούνται στις συνεδριάσεις τους εκπρόσωποι οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, που δραστηριοποιούνται σε θέματα υποστήριξης και ένταξης μεταναστών/στριών και προσφύγων/ισσών, ενώ οι υπόλοιποι οκτώ (8) απάντησαν αρνητικά.

5.3 Λειτουργία των Σ.Ε.Μ.Π.

Αναφορικά με τη συχνότητα των συνεδριάσεων των υφιστάμενων Σ.Ε.Μ.Π. προκύπτουν

Γράφημα ΙΧ
Συνεδριάσεις Σ.Ε.Μ.Π.

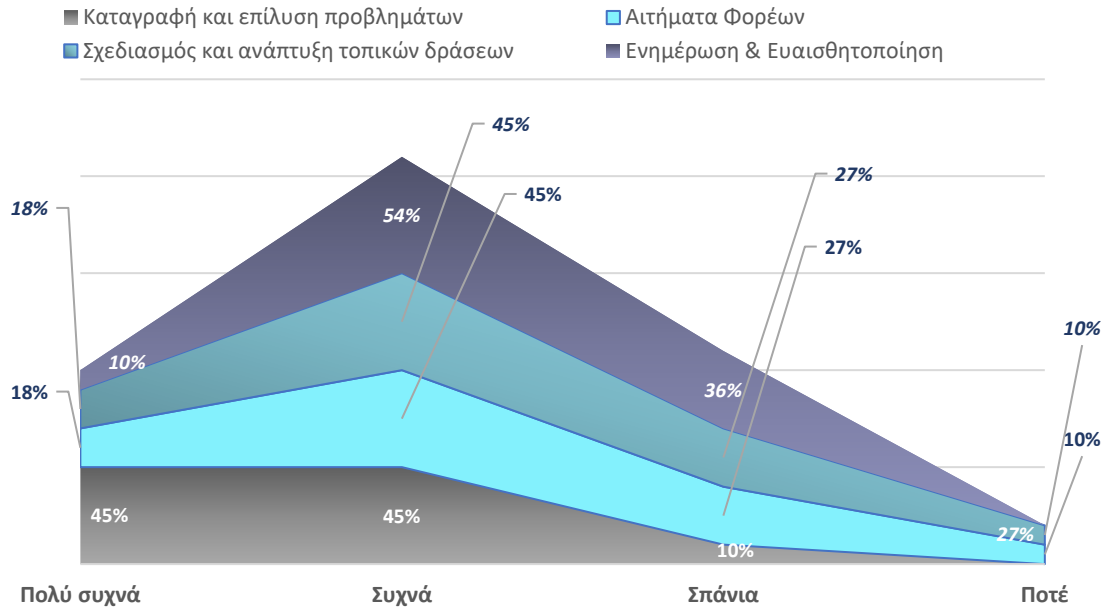
τα ακόλουθα: το 53% αυτών, έχει πραγματοποιήσει μία (1) έως δέκα (10) συνεδριάσεις, από τη σύστασή τους έως και την ημερομηνία συμπλήρωσης του ερωτηματολογίου, το 27% δεν έχει πραγματοποιήσει ακόμη καμία συνεδρίαση, το 13% έχει πραγματοποιήσει από έντεκα (11) έως και πενήντα (50) συνεδριάσεις και το 7% από πενήντα μία (51) έως εκατό (100) συνεδριάσεις (Γράφημα ΙΧ). Ωστόσο, τα παραπάνω ποσοστά θα πρέπει να εκτιμηθούν σε συνδυασμό με το έτος συγκρότησης του

κάθε Σ.Ε.Μ.Π. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι τρία (3) από τα τέσσερα (4) Σ.Ε.Μ.Π. που δεν έχουν πραγματοποιήσει καμία συνεδρίαση, συγκροτήθηκαν το δεύτερο εξάμηνο του 2021 και ένα (1) το 2020. Δύο (2) Σ.Ε.Μ.Π. που δήλωσαν έτος συγκρότησης το 2011, συνεδρίασαν μία (1) και οκτώ (8) φορές αντίστοιχα, ενώ ένα (1) Σ.Ε.Μ.Π. που συγκροτήθηκε το 2014 συνεδρίασε μόλις τέσσερις (4) φορές. Μεγάλη συχνότητα συνεδριάσεων (50 και 100 φορές) αποτυπώνεται σε δύο (2) μόνον Σ.Ε.Μ.Π., εκ των οποίων το ένα με έτος συγκρότησης το 2019 και το άλλο το 2015.

Σε ό,τι αφορά τη θεματολογία των συνεδριάσεων των Σ.Ε.Μ.Π, όπως αυτή αποτυπώνεται στην ημερήσια διάταξη των συνεδριάσεών τους, στο Γράφημα (Χ) απεικονίζεται το ποσοστό ανά θεματική κατηγορία, όπως αυτές δίνονταν ως επιλογή στην σχετική ερώτηση (βλ. Παράρτημα Ι), επί του συνόλου των απαντήσεων των Σ.Ε.Μ.Π.

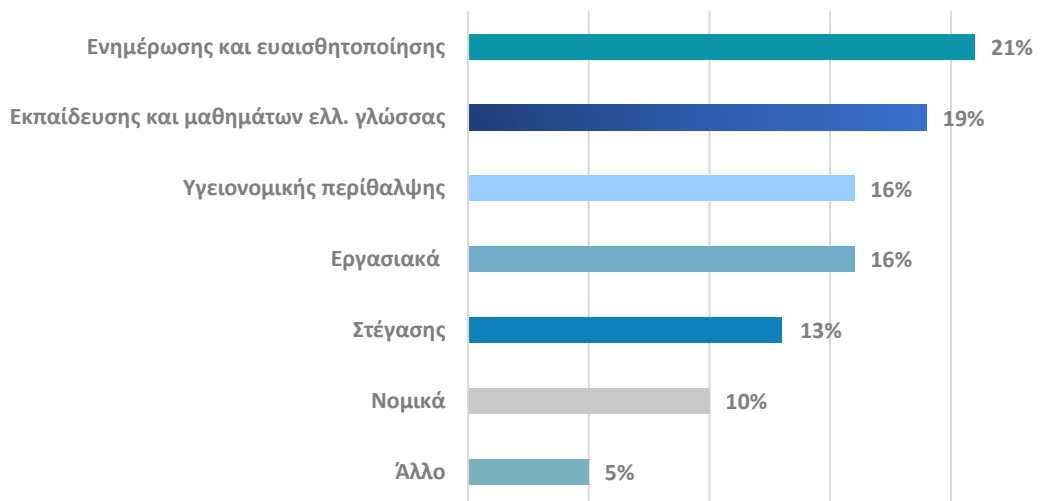
Σύμφωνα με το Γράφημα (Χ), το 90% των Σ.Ε.Μ.Π. που συνεδρίασαν κατ' ελάχιστο μία φορά, απάντησε ότι στην ημερήσια διάταξη των συνεδριάσεών του, περιλαμβάνονταν συχνά έως πολύ συχνά ζητήματα σχετικά με την καταγραφή και επίλυση προβλημάτων, ενώ το 10% απάντησε ότι αντίστοιχα θέματα έχουν απασχολήσει σπάνια τις συνεδριάσεις του. Σχετικά με τη συχνότητα εξέτασης ζητημάτων ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης, ένα πολύ χαμηλό ποσοστό της τάξης του 10% δήλωσε ότι ασχολείται πολύ συχνά με σχετικά ζητήματα, ένα πολύ σημαντικό ποσοστό της τάξης του 54% συχνά και ένα ποσοστό της τάξης του 36% σπάνια. Σημειώνεται ότι η ποσοστιαία συχνότητα εμφάνισης στην ημερήσια διάταξη ζητημάτων αιτημάτων φορέων συλλογικής εκπροσώπησης μεταναστών/στριών και προσφύγων/ισσών και ζητημάτων σχεδιασμού και ανάπτυξης τοπικών δράσεων και προγραμμάτων, κυμαίνεται στα ίδια επίπεδα.

**Συμβούλια ένταξης μεταναστών και προσφύγων.
Θεσμικό πλαίσιο, λειτουργία και ο ρόλος τους στην ένταξη πολιτών τρίτων χωρών.**

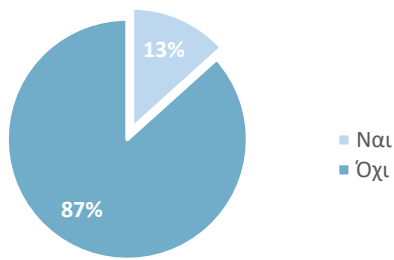
**Γράφημα X
Θεματολογία ημερήσιας διάταξης συνεδριάσεων Σ.Ε.Μ.Π.**

Στο Γράφημα (XI), απεικονίζονται οι απαντήσεις των Δήμων με συγκροτημένα Σ.Ε.Μ.Π., σε σχέση με το είδος των ζητημάτων για τα οποία έχουν διατυπώσει εισηγήσεις/προτάσεις κατά τη διάρκεια της έως τώρα θητείας τους. Σύμφωνα με αυτές, το 21% των εισηγήσεων που έχουν διατυπωθεί από τα Σ.Ε.Μ.Π αφορούν σε ζητήματα ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης και το 19% σε ζητήματα εκπαίδευσης και μαθημάτων ελληνικής γλώσσας. Επιπλέον, το 16% των εισηγήσεων αφορούν σε ζητήματα υγειονομικής περίθαλψης, ενώ στο ίδιο ποσοστό κυμαίνονται και οι εισηγήσεις για εργασιακά ζητήματα. Τέλος το 13% των εισηγήσεων είναι σχετικές με θέματα στέγασης και το 10% με νομικά ζητήματα.

**Γράφημα XI
Εισηγήσεις/Προτάσεις που έχει διατυπώσει το Σ.Ε.Μ.Π. του Δήμου σας**

Συμβούλια ένταξης μεταναστών και προσφύγων.
Θεσμικό πλαίσιο, λειτουργία και ο ρόλος τους στην ένταξη πολιτών τρίτων χωρών.

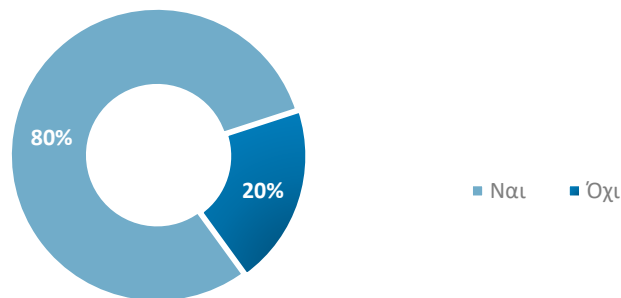
Γράφημα XII
Συνέργειες Σ.Ε.Μ.Π. με συναρμόδια Υπουργεία

Σχετικά με το βαθμό ανάπτυξης συνεργειών των Σ.Ε.Μ.Π με συναρμόδια Υπουργεία για θέματα υποστήριξης της ένταξης των μεταναστών/στριών ή/και προσφύγων/ισσών, μόνο δύο (2) Δήμοι απάντησαν ότι έχουν προβεί σε τέτοιες συνέργειες (Γράφημα XII). Συγκεκριμένα, ο ένας Δήμος απάντησε ότι το Σ.Ε.Μ.Π. συνεργάστηκε με δύο Υπουργεία, το Υπουργείο Υγείας για την υλοποίηση εμβολιασμών και το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για θέματα

απασχολησιμότητας και ο δεύτερος Δήμος κατέγραψε τέσσερις περιπτώσεις συνέργειών του Σ.Ε.Μ.Π.: με το Υπουργείο Υγείας για θέματα περίθαλψης και εξετάσεων ασυνόδευτων παιδιών, με το Υπουργείο Εσωτερικών για θέματα καθυστερήσεων αναφορικά με τη νομιμοποίηση μεταναστών/ριών, το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων και ειδικότερα με τις κατά τόπους Δ/νσεις Εκπαίδευσης, και το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη στο πλαίσιο παροχής βοήθειας σε υπό απέλαση μετανάστες/στρίες.

Σε ότι αφορά την υποχρέωση, βάσει του άρθρου 79, παρ. 5 του Ν. 4555/2018 (ΦΕΚ Α' 133), που έχουν τα Σ.Ε.Μ.Π. να συντάσσουν το Δεκέμβριο κάθε έτους Ετήσια Έκθεση, στην οποία, να καταγράφονται αναλυτικά τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι μετανάστες/στρίες και οι πρόσφυγες/ισσες που διαμένουν στο Δήμο και να διατυπώνονται συγκεκριμένες προτάσεις για την αντιμετώπιση των προβλημάτων αυτών και για την υποστήριξη και προώθηση γενικά, της ένταξης των μεταναστών/στριών και των προσφύγων/ισσών στην τοπική κοινωνία, όπως διαπιστώνεται από τις απαντήσεις στο σχετικό ερώτημα μόλις δύο (2) από τους Δήμους με Σ.Ε.Μ.Π. δήλωσαν ότι έχουν προβεί στη σύνταξη και υποβολή της Έκθεσης στο Δημοτικό Συμβούλιο.

Στο ερώτημα αν υπάρχουν ζητήματα που δυσχεραίνουν την λειτουργία του Σ.Ε.Μ.Π., η συντριπτική πλειοψηφία των Δήμων με Σ.Ε.Μ.Π. απάντησε θετικά (Γράφημα XIII). Ως σημαντικότερα ζητήματα που δυσχεραίνουν τη λειτουργία των Σ.Ε.Μ.Π., αναφέρονται η έλλειψη φορέων συλλογικής εκπροσώπησης μεταναστευτικού και προσφυγικού πληθυσμού σε επίπεδο Δήμου ή/και Περιφέρειας και το μειωμένο ενδιαφέρον από την πλευρά τους ακόμη κι όταν υφίστανται.

Γράφημα XIII
Υπάρξη ζητημάτων που δυσχεραίνουν τη λειτουργία του Σ.Ε.Μ.Π.

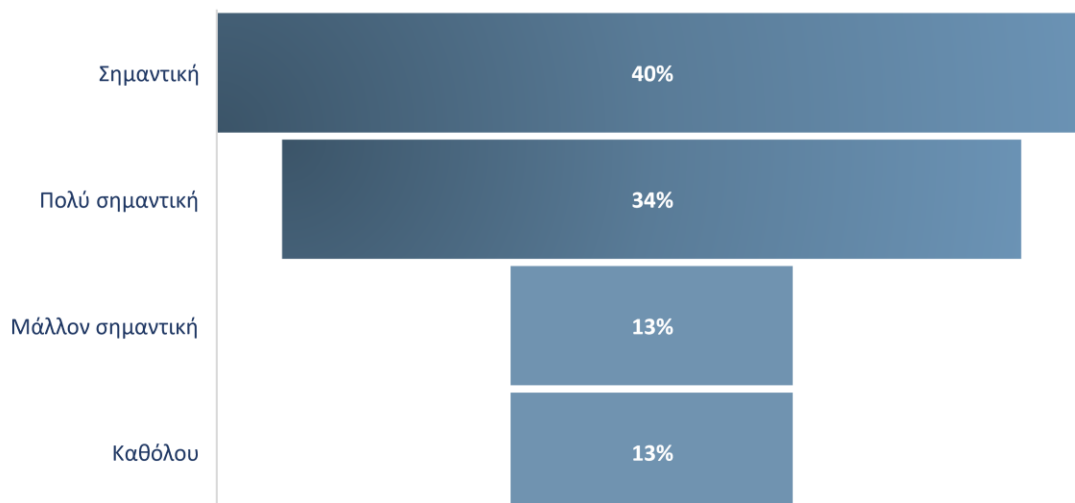
**Συμβούλια ένταξης μεταναστών και προσφύγων.
Θεσμικό πλαίσιο, λειτουργία και ο ρόλος τους στην ένταξη πολιτών τρίτων χωρών.**

Επιπλέον, αναφέρονται ζητήματα που αφορούν στην ανάγκη υποστήριξης των Σ.Ε.Μ.Π. από διοικητικό και επιστημονικό προσωπικό ειδικευμένο σε θέματα ένταξης μεταναστευτικού και προσφυγικού πληθυσμού, στο πρόβλημα της γλωσσικής επικοινωνίας, στην έλλειψη χρηματοδότησης των Δήμων προκειμένου να υποστηριχθεί και η λειτουργία των Σ.Ε.Μ.Π., στην έλλειψη αρμοδιοτήτων των Δήμων για την ουσιαστική ενσωμάτωση μεταναστών/στριών και προσφύγων/ισσών, στη συνεχή αλλαγή των μελών των Σ.Ε.Μ.Π, στη δυσκολία να υλοποιηθούν οι προτάσεις που εισηγούνται τα Σ.Ε.Μ.Π., στο μη συστηματικό σχεδιασμό, διαβούλευση και επικοινωνία με τα αρμόδια Υπουργεία και τις κρατικές δομές και στη συγκυρία της πανδημίας.

Ως μέτρα βελτίωσης της λειτουργίας των Σ.Ε.Μ.Π. επισημαίνονται η ενίσχυση της συγκρότησης φορέων συλλογικής εκπροσώπησης μεταναστών/στριών και προσφύγων/ισσών και η ισχυροποίηση της παρουσίας και εκπροσώπησής τους στα Σ.Ε.Μ.Π., η διοικητική και επιστημονική στελέχωσή τους, η αναβάθμιση και η αποτελεσματική αξιοποίηση του θεσμού των Σ.Ε.Μ.Π. μέσα από τη συμμετοχή τους στο σχεδιασμό πολιτικών για πρόσφυγες/ισσες και μετανάστες/στρίες, η πραγματοποίηση δράσεων ευαισθητοποίησης της τοπικής κοινωνίας, η δικτύωση όλων των Σ.Ε.Μ.Π σε πανελλαδικό επίπεδο με σκοπό την ανταλλαγή καλών πρακτικών και την από κοινού αντιμετώπιση προβλημάτων, η μεταβίβαση αρμοδιοτήτων που αφορούν τη διαχείριση μεταναστευτικών ζητημάτων στους Δήμους και η καλύτερη χρηματοδότησή τους για την υλοποίηση στρατηγικών ένταξης σε τοπικό επίπεδο.

Η συμβολή των Σ.Ε.Μ.Π. στην διαδικασία ένταξης του μεταναστευτικού και προσφυγικού πληθυσμού στην κοινωνία υποδοχής, αξιολογείται ως σημαντική από το 40% των ερωτηθέντων, πολύ σημαντική από το 34%, μάλλον σημαντική από το 13% και καθόλου σημαντική επίσης από το 13% αυτών (Γράφημα XIV).

Γράφημα XIV
Πώς αξιολογείτε συνολικά την συμβολή των Σ.Ε.Μ.Π. στην διαδικασία ένταξης του μεταναστευτικού ή/και προσφυγικού πληθυσμού σε τοπικό επίπεδο

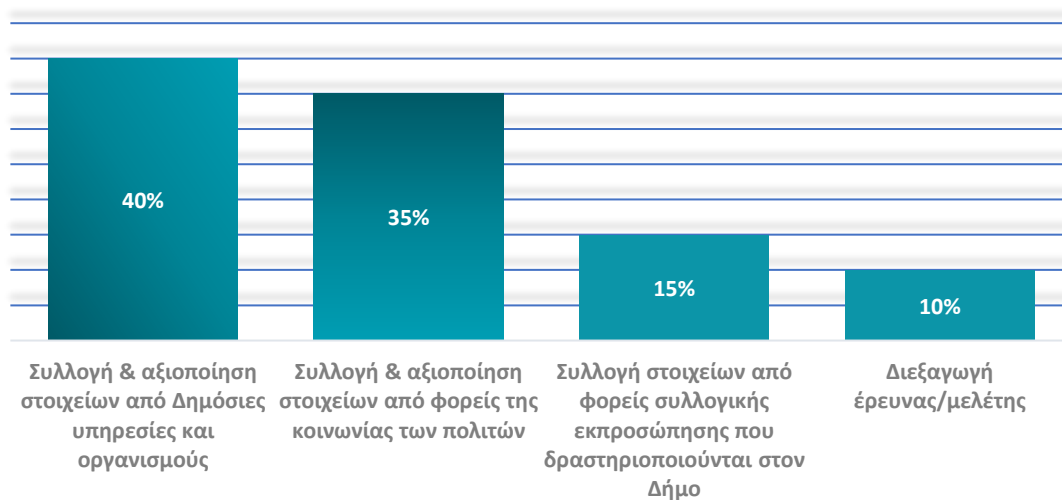

Το παραπάνω αποτέλεσμα είναι ιδιαίτερης σημασίας, καθώς συνολικά το 74% των ερωτηθέντων, αποτιμά ως θετική τη συμβολή των Σ.Ε.Μ.Π. στην ενταξιακή διαδικασία των μεταναστών/στριών και των προσφύγων/ισσών στην τοπική κοινωνία.

5.4 Ενέργειες σε επίπεδο Δήμου με στόχο την ομαλή ένταξη μεταναστών/στριών και προσφύγων/ισσών στις τοπικές κοινωνίες.

Στις ερωτήσεις της παρούσας ενότητας κλήθηκε να απαντήσει το σύνολο των Δήμων που ανταποκρίθηκαν στην έρευνα, ανεξάρτητα από το αν έχουν συστήσει Σ.Ε.Μ.Π., και οι απαντήσεις αφορούν στην καταγραφή των ενεργειών στις οποίες έχουν προβεί για το μεταναστευτικό και προσφυγικό πληθυσμό που διαβιεί σε αυτούς, των υπηρεσιών που διαθέτουν και των ενταξιακών δράσεων που έχουν υλοποιήσει ή/και υλοποιούν την τελευταία πενταετία. Επιπλέον, όσοι από τους Δήμους διαθέτουν Σ.Ε.Μ.Π., κλήθηκαν να απαντήσουν σε ερωτήσεις για την αποτίμηση της συμβολής των Σ.Ε.Μ.Π. στις υλοποιούμενες ενταξιακές δράσεις.

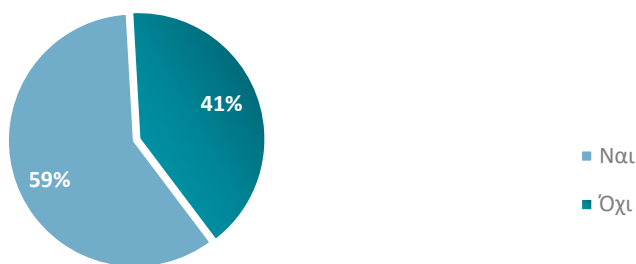
Αναφορικά με το αν έχουν προβεί σε κάποιου είδους εκτίμηση του μεταναστευτικού και προσφυγικού πληθυσμού του Δήμου τους, δεκατρείς (13) από τους τριάντα δύο (32) Δήμους που ανταποκρίθηκαν στην έρευνα, απάντησαν θετικά. Ειδικότερα, το 40% αυτών δήλωσε ότι προέβη σε συλλογή και αξιοποίηση στοιχείων από τις αρμόδιες δημόσιες υπηρεσίες και Οργανισμούς (Υπουργείο Εσωτερικών, Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου, Περιφέρειες κ.λπ.), το 35% σε συλλογή και αξιοποίηση στοιχείων από φορείς της κοινωνίας των πολιτών, το 15% σε συλλογή και αξιοποίηση στοιχείων από φορείς συλλογικής εκπροσώπησης μεταναστών/στριών ή/και προσφύγων/ισσών που δραστηριοποιούνται στην περιφέρειά τους και το 10% σε διεξαγωγή έρευνας/μελέτης (Γράφημα XV).

Γράφημα XV
Σε τι ενέργειες προβήκατε για την εκτίμηση του μεταναστευτικού και προσφυγικού πληθυσμού στο Δήμο σας

Όπως αποτυπώνεται στο Γράφημα (XVI), το 59% επί του συνόλου των Δήμων που συμμετείχαν στην έρευνα, αναφέρει ότι διαθέτει εξειδικευμένες δομές για μετανάστες/στρίες και πρόσφυγες/ισσες, ενώ στο 41% αυτών δεν υφίστανται αντίστοιχες δομές.

Συμβούλια ένταξης μεταναστών και προσφύγων.
Θεσμικό πλαίσιο, λειτουργία και ο ρόλος τους στην ένταξη πολιτών τρίτων χωρών.

Γράφημα XVI
Υπάρχουν σε επίπεδο Δήμου εξειδικευμένες δομές για πρόσφυγες/ισσες και μετανάστες/στρίες;

Στον Πίνακα (2) περιλαμβάνονται οι εξειδικευμένες δομές για μετανάστες/στρίες και πρόσφυγες/ισσες, όπως αυτές προκύπτουν από τις απαντήσεις των Δήμων στη σχετική ερώτηση, κατά την ημερομηνία συμπλήρωσης του ερωτηματολογίου.

Πίνακας 2. Εξειδικευμένες Δομές για μετανάστες/στρίες και πρόσφυγες/ισσες ανά Δήμο

ΔΗΜΟΙ	ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΕΣ ΔΟΜΕΣ
ΑΘΗΝΑΙΩΝ	1. ΕΣΤΙΑ 2. ΕΛΑΙΩΝΑΣ 3. ΚΕΜ
ΒΕΡΟΙΑΣ	ΔΟΜΗ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΣΤΟ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟ ΑΡΜΑΤΩΛΟΥ ΚΟΚΚΙΝΟΥ
ΒΟΛΟΥ	1. ΚΕΝΤΡΟ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ ΣΤΟ ΚΤΙΡΙΟ ΜΟΖΑΣ 2. ΚΕΝΤΡΟ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΣΤΗΝ ΠΑΙΔΟΠΟΛΗ ΒΟΛΟΥ 3. ΚΕΝΤΡΟ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΣΤΗ ΜΑΚΡΥΝΙΤΣΑ ΒΟΛΟΥ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	1. BLUE REFUGEE CENTER 2. ELPIDA HOME 3. ΑΛΚΥΟΝΕ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΑΛΛΕΣ ΔΟΜΕΣ ΠΟΥ ΕΞΥΠΗΡΕΤΟΥΝ ΓΕΝΙΚΑ ΕΥΑΛΩΤΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ. ΟΙ ΔΟΜΕΣ ΑΥΤΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΜΚΟ
ΘΗΒΑΙΩΝ	ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΜΕ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΕΝΤΑΞΗΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ - ΚΕΜ
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	1. ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ «ΑΚΑΔΗΜΙΑ» ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΤΟ ΟΠΟΙΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΘΗΚΕ ΜΕ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ «OPEN SOCIETY FOUNDATIONS» 2. ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΣΤΙΑ 3. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΗΕΛΙΟΣ (HELLENIC INTEGRATION SUPPORT FOR BENEFICIARIES OF INTERNATIONAL PROTECTION) 4. ΚΕΝΤΡΟ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ ΚΑΤΣΙΚΑ 5. ΔΟΜΕΣ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ ΑΝΗΛΙΚΩΝ 6. ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΚΛΙΜΑΚΙΟ ΑΣΥΛΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	ΕΣΤΙΑ

**Συμβούλια ένταξης μεταναστών και προσφύγων.
Θεσμικό πλαίσιο, λειτουργία και ο ρόλος τους στην ένταξη πολιτών τρίτων χωρών.**

ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ	ΕΣΤΙΑ
ΚΟΡΙΝΘΙΩΝ	1. ΔΟΜΗ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ/ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΥΠΟΔΟΧΗΣ ΚΟΡΙΝΘΟΥ 2. ΠΡΟΚΕΚΑ ΚΟΡΙΝΘΟΥ
ΛΑΜΙΕΩΝ	ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΜΕ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΕΝΤΑΞΗΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ - ΚΕΜ
ΛΑΡΙΣΑΙΩΝ	1. ΕΣΤΙΑ 2. ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ 3. ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΛΑΡΙΣΑΙΩΝ 4. ΔΟΜΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ ΤΟΥ ΔΟΜ (ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΗΛΙΟΣ)
ΝΙΚΑΙΑΣ ΑΓ.Ι.ΡΕΝΤΗ	ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΣ ΜΕΣΟΛΑΒΗΤΗΣ
ΠΑΤΡΕΩΝ	ΔΟΜΗ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ ΑΣΥΝΟΔΕΥΤΩΝ ΑΝΗΛΙΚΩΝ (ΜΕΣΩ ΜΚΟ)
ΠΕΙΡΑΙΑ	1. ΕΣΤΙΑ 2. ΗΛΙΟΣ 3. ΔΟΜΕΣ ΑΣΥΝΟΔΕΥΤΩΝ ΑΝΗΛΙΚΩΝ 4. ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ 5. ΑΝΟΙΧΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ 6. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΜΑΘΗΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ ΕΛΛΗΝΟΜΑΘΕΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΤΗΛΟΥ	ΕΣΤΙΑ
ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ	1. Η ΠΡΟΣΕΧΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΈΝΤΑΞΗΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ (ΑΝΑΜΕΝΕΤΑΙ ΤΟΥΣ ΠΡΩΤΟΥΣ ΜΗΝΕΣ ΤΟΥ 2022 ΜΕ ΤΗΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΠΡΟΣΛΗΨΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ) 2. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΕΣΤΙΑ» (e-trikalala). <i>ΩΣΤΟΣΟ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΕΕΤΑΑ ΕΧΕΙ ΠΡΟΣΛΗΦΘΕΙ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΥΓΟΥΣΤΟ ΤΟΥ 2021 Ο ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΣ ΜΕΣΟΛΑΒΗΤΗΣ ΠΟΥ ΘΑ ΣΤΕΛΕΧΩΣΕΙ ΤΟ ΚΕΜ, ΚΙ ΑΥΤΗ ΤΗ ΣΤΙΓΜΗ ΠΡΟΣΦΕΡΕΙ ΤΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΟΥ ΣΤΟ Κ'ΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΑΣΧΟΛΕΙΤΑΙ ΚΑΙ ΜΕ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΟΥΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ/ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ (ΕΓΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΣΕ ΣΧΟΛΕΙΑ, ΣΥΝΟΔΕΙΑ ΣΕ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ Ή ΛΟΙΠΕΣ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ)</i>
ΤΡΙΠΟΛΗΣ	1. ΕΣΤΙΑ 2. ΗΛΙΟΣ
ΧΑΛΚΙΔΕΩΝ	ΔΟΜΗ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ ΡΙΤΣΩΝΑ
ΩΡΩΠΟΥ	ΔΟΜΗ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ ΜΑΛΑΚΑΣΑΣ

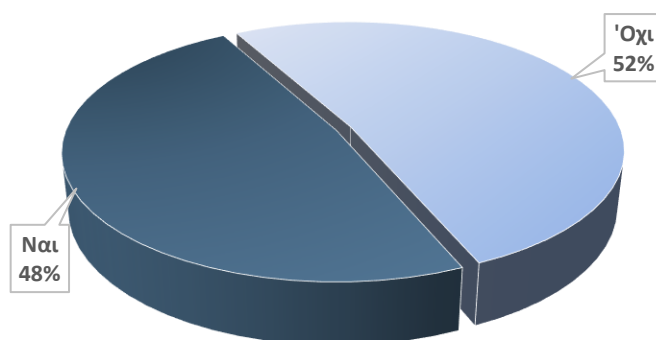
Από τον Πίνακα (2), διαπιστώνεται ότι οι εξειδικευμένες δομές στους υπό μελέτη Δήμους, με την έννοια που αυτές εκλαμβάνονται από τα μέλη του προσωπικού ή της Διοίκησης των Δήμων που ανταποκρίθηκαν, αφορούν κατά κύριο λόγο σε δομές/προγράμματα στέγασης («ΕΣΤΙΑ», δομές φιλοξενίας ασυνόδευτων ανηλίκων), Κέντρα Κοινότητας και Κέντρα Ένταξης Μεταναστών (Κ.Ε.Μ.), δράσεις και προγράμματα στο πλαίσιο του προγράμματος «ΗΛΙΟΣ»

Συμβούλια ένταξης μεταναστών και προσφύγων.
Θεσμικό πλαίσιο, λειτουργία και ο ρόλος τους στην ένταξη πολιτών τρίτων χωρών.

(Hellenic Integration Support for Beneficiaries of International Protection), κέντρα φιλοξενίας μεταναστών/στριών και προσφύγων/ισσών, ειδικά εκπαιδευτικά κέντρα για την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας και δομές/δράσεις που υλοποιούνται από μη κυβερνητικές οργανώσεις στα όρια του Δήμου.

Αναφορικά με την ύπαρξη εξειδικευμένων υπηρεσιών που παρέχονται σε μετανάστες/στρίες και πρόσφυγες/ισσες σε επίπεδο Δήμου, οι απαντήσεις είναι περίπου μοιρασμένες, με το 48% των Δήμων να απαντά θετικά και το 52% αρνητικά (Γράφημα XVII).

Γράφημα XVII
Υπάρχουν εξειδικευμένες υπηρεσίες σε επίπεδο Δήμου που παρέχονται σε πρόσφυγες /ισσες και μετανάστες/στρίες;

Στον Πίνακα (3) παρουσιάζονται συγκεντρωτικά, οι εξειδικευμένες υπηρεσίες προς μετανάστες/στρίες και πρόσφυγες/ισσες ανά Δήμο, όπως αυτές καταγράφηκαν από τους/τις ερωτώμενους/ες.

Πίνακας 3. Εξειδικευμένες παρεχόμενες υπηρεσίες σε μετανάστες/στρίες και πρόσφυγες/ισσες ανά Δήμο

ΔΗΜΟΙ	ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΕΣ ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΑΝΑ ΔΗΜΟ
ΑΘΗΝΑΙΩΝ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ΚΕΜ 2. ΕΡΓΑΣΙΑΚΗ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ 3. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΓΛΩΣΣΑΣ, Η/Υ 4. ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΤΗΡΙΞΗ
ΒΕΡΟΙΑΣ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΔΟΜΗΣ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ 2. ΎΠΑΡΞΗ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΥ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΗ ΣΤΟ Κ.Κ. ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ 3. ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΙΜΑΤΙΣΜΟΥ ΑΠΟ ΤΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΠΑΝΤΟΠΩΛΕΙΟ 4. ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΓΙΑ ΤΑ ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΟΥ COVID-19 ΚΑΙ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ 5. ΕΝΗΜΕΡΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟ ΚΕΝΤΡΟ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΘΥΜΑΤΩΝ ΒΙΑΣ

**Συμβούλια ένταξης μεταναστών και προσφύγων.
Θεσμικό πλαίσιο, λειτουργία και ο ρόλος τους στην ένταξη πολιτών τρίτων χωρών.**

	6. ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΔΟΜΗΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ. ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ (ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ, ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΔΡΟΜΟΥ Κ.ΛΠ.)
ΒΟΛΟΥ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΔΟΜΗΣ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ 2. ΎΠΑΡΞΗ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΥ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΗ ΣΤΟ Κ.Κ. ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ 3. ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΙΜΑΤΙΣΜΟΥ ΑΠΟ ΤΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΠΑΝΤΟΠΩΛΕΙΟ 4. ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΓΙΑ ΤΑ ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΟΥ COVID-19 ΚΑΙ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ 5. ΕΝΗΜΕΡΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟ ΚΕΝΤΡΟ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΘΥΜΑΤΩΝ ΒΙΑΣ 6. ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΔΟΜΗΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ. ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ (ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ, ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΔΡΟΜΟΥ Κ.ΛΠ.)
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ΚΕΜ 2. ΕΣΤΙΑ 3. ΣΕΜΠ
ΘΗΒΑΙΩΝ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ΤΜΗΜΑΤΑ ΕΚΜΑΘΗΣΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ 2. ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΝΤΑΞΗΣ 3. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΜΕ ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗ ΜΕ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΚΟΥΣ ΣΥΛΛΟΓΟΥΣ
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	<p>ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΈΝΤΑΞΗΣ «ΑΚΑΔΗΜΙΑ» ΠΟΥ:</p> <ul style="list-style-type: none"> -ΠΑΡΕΧΕΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΙΕΡΜΗΝΕΙΑΣ – ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗΣ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ ΣΕ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΩΝ -ΔΙΟΡΓΑΝΩΝΕΙ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΥ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ ΩΣΜΩΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΩΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΩΝ -ΠΑΡΕΧΕΙ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ -ΠΛΗΡΟΦΟΡΕΙ ΚΑΙ ΔΙΑΣΥΝΔΕΕΙ ΤΟΥΣ ΠΟΛΙΤΕΣ ΜΕ ΦΟΡΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ, ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ ΠΟΥ ΥΛΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΣΕ ΤΟΠΙΚΟ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ -ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΕΙ ΤΟΥΣ ΠΟΛΙΤΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΤΑΞΗ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΣΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ -ΣΥΝΕΡΓΑΖΕΤΑΙ ΚΑΙ ΠΑΡΑΠΕΜΠΕΙ ΑΙΤΗΜΑΤΑ ΣΕ ΑΛΛΕΣ ΔΟΜΕΣ ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΣΕ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ, ΠΟΥ ΠΑΡΕΧΟΝΤΑΙ ΣΤΑ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΟΡΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ
ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	ΓΡΑΦΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	ΕΣΤΙΑ
ΛΑΜΙΕΩΝ	ΔΙΕΡΜΗΝΕΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ ΣΕ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΟΠΩΣ ΚΕΠ, ΛΗΞΙΑΡΧΕΙΟ, ΤΑΜΕΙΟ, ΞΕΝΩΝΑΣ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ Κ.Α.
ΛΑΡΙΣΑΙΩΝ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ΕΣΤΙΑ 2. ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΥ ΛΑΡΙΣΑΙΩΝ ΜΕ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΕΣ ΓΙΑ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ 3. ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
ΠΕΙΡΑΙΑ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ΣΕΜΠ 2. ΚΕΜ 3. ΕΣΤΙΑ 4. ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ
ΠΥΡΓΟΥ	Η ΠΡΟΣΛΗΨΗ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΥ ΜΕΣΟΛΑΒΗΤΗ ΣΤΟ ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ, ΜΕΣΩ ΤΗΣ Ε.Ε.Τ.Α.Α.

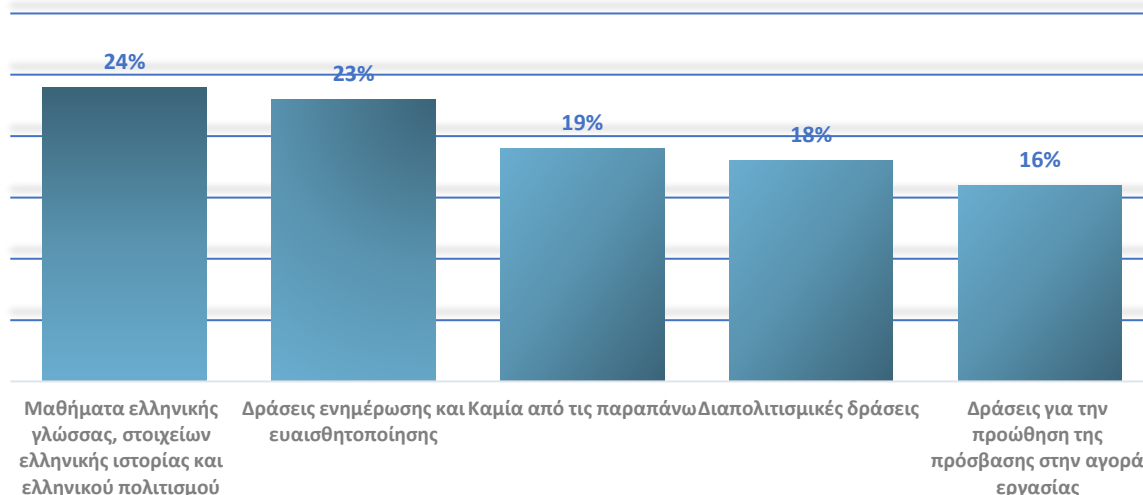
**Συμβούλια ένταξης μεταναστών και προσφύγων.
Θεσμικό πλαίσιο, λειτουργία και ο ρόλος τους στην ένταξη πολιτών τρίτων χωρών.**

ΤΗΛΟΥ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ 2. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΝΤΑΞΗΣ 3. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ 4. ΙΑΤΡΙΚΗ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗ 5. ΣΥΝΟΔΕΙΑ
ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΥΡΕΣΗΣ ΣΤΕΓΑΣΗΣ 2. ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ 3. ΕΡΓΑΣΙΑΚΗΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ 4. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΓΕΙΑΣ
ΤΡΙΠΟΛΗΣ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ 2. ΣΤΕΓΑΣΗ 3. ΔΙΕΡΜΗΝΕΙΑ
ΩΡΩΠΟΥ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΕΝΤΡΟΥ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ 2. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ

Από το σύνολο των απαντήσεων που περιλαμβάνονται στον Πίνακα (3), διαπιστώνεται ότι η παροχή εξειδικευμένων υπηρεσιών, όπως αυτή γίνεται αντιληπτή από τα άτομα που απάντησαν το ερωτηματολόγιο, συνίσταται κυρίως σε υπηρεσίες εύρεσης στέγης, διερμηνείας και διαπολιτισμικής μεσολάβησης, υπηρεσίες ένταξης, εκπαίδευσης και εργασιακής συμβουλευτικής, υπηρεσίες υποστήριξης γυναικών θυμάτων έμφυλης βίας, ψυχοκοινωνικής υποστήριξης, υγείας και υπηρεσίες ενημέρωσης και πληροφόρησης.

Στο ερώτημα «Τα τελευταία πέντε (5) χρόνια ποιες από τις παρακάτω δράσεις έχει υλοποιήσει ή υλοποιεί ο Δήμος σας», οι ερωτώμενοι/ες κλήθηκαν να επιλέξουν μία ή περισσότερες από τις τέσσερις θεματικές κατηγορίες δράσεων που δόθηκαν ως επιλογή ή την επιλογή καμία από αυτές (βλ. Παράρτημα). Επί του συνόλου των απαντήσεων που δόθηκαν για όλες τις επιλογές, ποσοστό 50% περίπου αντιστοιχεί σε μαθήματα ελληνικής γλώσσας και στοιχείων ελληνικής ιστορίας και ελληνικού πολιτισμού σε ενήλικες μετανάστες/στρίες, δικαιούχους διεθνούς προστασίας και αιτούντες/ούσες διεθνή προστασία καθώς και σε δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης (Γράφημα ΧVIII). Ποσοστό 18% αντιστοιχεί σε διαπολιτισμικές δράσεις για την προώθηση της αρμονικής συνύπαρξης γηγενούς και μεταναστευτικού/προσφυγικού πληθυσμού και ποσοστό 16% σε δράσεις για την προώθηση της πρόσβασης των μεταναστών/στριών, των δικαιούχων διεθνούς προστασίας και των αιτούντων/ουσών διεθνή προστασία στην αγορά εργασίας.

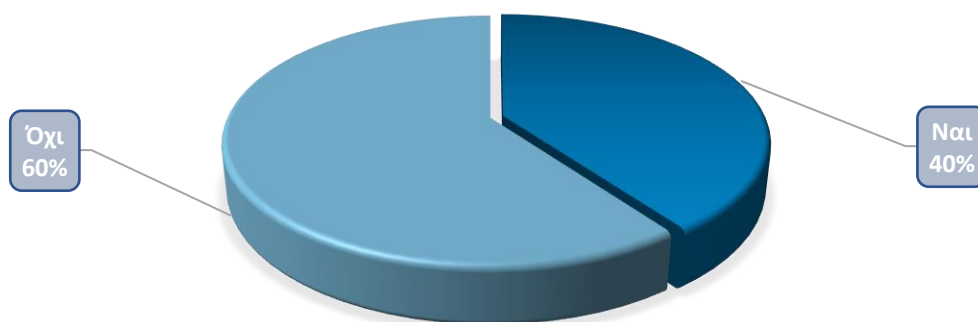
**Συμβούλια ένταξης μεταναστών και προσφύγων.
Θεσμικό πλαίσιο, λειτουργία και ο ρόλος τους στην ένταξη πολιτών τρίτων χωρών.**

Γράφημα XVIII
Τα τελευταία πέντε (5) χρόνια ποιες δράσεις έχει υλοποιήσει ή υλοποιεί ο Δήμος σας;

Ωστόσο, αξίζει να σημειωθεί ότι δώδεκα (12) από τους τριάντα δύο (32) Δήμους (ποσοστό 19%) δήλωσαν ότι δεν έχουν υλοποιήσει καμία από τις δράσεις που δίνονταν ως επιλογή.

Στην ερώτηση αν προέκυψε κάποια από τις παραπάνω υλοποιούμενες δράσεις ύστερα από εισήγηση του Σ.Ε.Μ.Π., που απευθυνόταν μόνο στους Δήμους που έχουν συγκροτήσει Σ.Ε.Μ.Π. κατά την ημερομηνία συμπλήρωσης του ερωτηματολογίου, από το σύνολο των δεκαπέντε (15), οι εννέα Δήμοι (9) απάντησαν αρνητικά και μόνον έξι (6) απάντησαν θετικά, προσδιορίζοντας ότι οι δράσεις αυτές αφορούν κυρίως σε μαθήματα ελληνικής γλώσσας και σε δράσεις υποστήριξης και προώθησης της εργασιακής απασχόλησης του μεταναστευτικού/προσφυγικού πληθυσμού, σε δράσεις ενημέρωσής του για ποικίλα ζητήματα και ευαισθητοποίησης της τοπικής κοινωνίας, πραγματοποίησης εμβολιασμών και πραγματοποίησης εκδηλώσεων σε τοπικό επίπεδο (Γράφημα XIX).

Γράφημα XIX
Προέκυψε κάποια από τις παραπάνω υλοποιούμενες δράσεις ύστερα από εισήγηση του Σ.Ε.Μ.Π.;

6. Συμπεράσματα

Η παρούσα μελέτη είχε ως σκοπό την πραγματοποίηση έρευνας αναφορικά με τα Συμβούλια Ένταξης Μεταναστών και Προσφύγων, μέσω της ανάπτυξης ερωτηματολογίου από το Τμήμα Κοινωνικοοικονομικής Ένταξης, της Διεύθυνσης Κοινωνικής Ένταξης, του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου. Το ερωτηματολόγιο απεστάλη σε Δήμους της χώρας που έχουν συστήσει Σ.Ε.Μ.Π. και σε αριθμό επιλεγμένων Δήμων που δεν έχουν συστήσει Σ.Ε.Μ.Π., έως και την ημερομηνία συμπλήρωσής του, και στους οποίους υπάρχει σημαντική παρουσία μεταναστευτικού και προσφυγικού πληθυσμού.

Τα ερωτήματα προς τους Δήμους που έχουν συγκροτήσει Σ.Ε.Μ.Π. αφορούσαν στην καταγραφή:

3. του πλαισίου λειτουργίας τους (σύνθεση, συχνότητα συνεδριάσεων, εισηγήσεις/προτάσεις προς το Δημοτικό Συμβούλιο)
4. των ζητημάτων που δυσχεραίνουν τη λειτουργία τους
5. των προτάσεων για τη βελτίωση αυτής
6. των συνεργειών που έχουν αναπτύξει τα Σ.Ε.Μ.Π. με συναρμόδια Υπουργεία για θέματα υποστήριξης της ένταξης των μεταναστών/στριών ή/και προσφύγων/ισών και
7. των απόψεων των Δήμων για τη συμβολή των Σ.Ε.Μ.Π. στη διαδικασία ένταξης του μεταναστευτικού ή/και προσφυγικού πληθυσμού σε τοπικό επίπεδο.

Τα ερωτήματα προς Δήμους που δεν έχουν προβεί σε συγκρότηση Σ.Ε.Μ.Π., αφορούσαν στην καταγραφή:

- των απόψεών τους για την αναγκαιότητα ή μη συγκρότησης του Οργάνου
- των ενεργειών τους προς το σκοπό αυτό και
- των λόγων για τους οποίους δεν είχαν ακόμη συστήσει Σ.Ε.Μ.Π.

Η τελευταία ενότητα ερωτήσεων του ερωτηματολογίου, αποσκοπούσε στην καταγραφή των ενταξιακών δράσεων που λαμβάνουν χώρα σε επίπεδο Δήμου και απευθυνόταν στο σύνολο των Δήμων.

Από τις απαντήσεις που δόθηκαν από τους Δήμους και την επεξεργασία και ανάλυσή τους όπως αυτή παρουσιάζεται στην ενότητα (4) της παρούσας εργασίας, είναι δυνατή η διατύπωση ορισμένων βασικών συμπερασμάτων και εκτιμήσεων³.

³ Αξίζει να σημειωθεί ότι πολλά από τα ευρήματα που προέκυψαν και που συνοπτικά παρουσιάζονται στην παρούσα ενότητα εν είδει συμπερασμάτων, συγκλίνουν με όσα είχαν ήδη καταγραφεί και παρουσιαστεί στην έρευνα με τίτλο «Τα Συμβούλια Ένταξης Μεταναστών (ΣΕΜ). Έρευνα αποτίμησης της Λειτουργίας τους και Διάγνωση των Αναγκών τους» που δημοσιεύτηκε τον Μάιο του 2013, από το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Κοινωνικής Οικονομίας. Η έρευνα είχε πραγματοποιηθεί κατόπιν αναθέσεως από την Επιστημονική Εταιρεία για την Κοινωνική Συνοχή και Ανάπτυξη στο πλαίσιο του προγράμματος 1.2/11, Έργο 1.2Α/11 «Παροχή τεχνικής υποστήριξης στα μέλη των Συμβουλίων Ένταξης Μεταναστών (ΣΕΜ), παροχή κατάρτισης στους εμπλεκόμενους σε αυτά σχετικά με τη λειτουργία των Συμβουλίων αυτών και διευκόλυνση της δικτύωσης, της ανταλλαγής καλών πρακτικών κ.λπ. ανάμεσα στα μέλη των ΣΕΜ» και υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ένταξης Υψηλών Τρίτων Χωρών, Ετήσιο Πρόγραμμα 2011.

**Συμβούλια ένταξης μεταναστών και προσφύγων.
Θεσμικό πλαίσιο, λειτουργία και ο ρόλος τους στην ένταξη πολιτών τρίτων χωρών.**

Αρχικά, το ποσοστό των Δήμων της χώρας που έχουν συγκροτήσει Σ.Ε.Μ.Π. είναι χαμηλό. Θα πρέπει να σημειωθεί ωστόσο, ότι το γεγονός αυτό δεν φαίνεται να συνδέεται με απαξίωση ή/και χαμηλή ιεράρχηση του θεσμού των Σ.Ε.Μ.Π., καθώς από τους δεκαεπτά Δήμους της έρευνας που δεν έχουν συγκροτήσει Σ.Ε.Μ.Π., οι δεκατρείς δήλωσαν ότι αναγνωρίζουν την ανάγκη συγκρότησης του Οργάνου στο Δήμο τους. Ωστόσο, μόλις έξι δήλωσαν ότι είχαν προβεί σε ενέργειες σχετικές προς το σκοπό αυτό. Πολλοί παράγοντες ενδέχεται να επιδρούν σε αυτή την επιλογή των Δήμων, μεταξύ των οποίων, το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο και η απουσία σε πολλές περιπτώσεις ή η ύπαρξη μικρού αριθμού φορέων συλλογικής εκπροσώπησης μεταναστών/στριών και προσφύγων/ισσών που δραστηριοποιούνται σε επίπεδο Δήμου. Αντίθετα, η έλλειψη ενημέρωσης για τους σκοπούς και τις αρμοδιότητες των Σ.Ε.Μ.Π., δεν φαίνεται να επηρεάζει το γεγονός μη συγκρότησης του Οργάνου, καθώς μόλις 10% των Δήμων την επικαλέστηκε.

Σε ό,τι αφορά τη σύνθεση των τακτικών μελών των ήδη συγκροτημένων Σ.Ε.Μ.Π., διαπιστώνεται η εν γένει χαμηλή εκπροσώπηση του αλλοδαπού πληθυσμού στα δημοτικά συμβούλια της τοπικής αυτοδιοίκησης καθώς και η χαμηλή συμμετοχή των γυναικών ως τακτικών μελών των Σ.Ε.Μ.Π. Σε ό,τι αφορά τις συνεδριάσεις τους, εκτός από την υποχρεωτική συμμετοχή σε αυτές των τακτικών μελών του Σ.Ε.Μ.Π., το 50% των Δήμων φροντίζει να προσκαλεί στις συνεδριάσεις του Οργάνου και εκπροσώπους οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών που δραστηριοποιούνται σε θέματα υποστήριξης και ένταξης μεταναστών/στριών και προσφύγων/ισσών, δυνατότητα που κατά προαίρεση παρέχει ο νόμος.

Λαμβάνοντας υπόψη και το χρόνο συγκρότησης κάθε Σ.Ε.Μ.Π., η συχνότητα των συνεδριάσεων φαίνεται να κυμαίνεται σε σχετικά χαμηλά επίπεδα, με την εξαίρεση τεσσάρων Δήμων (Αθηναίων, Λαρισαίων, Πειραιά και Τήλου) στους οποίους η συχνότητα κρίνεται από πολύ υψηλή ως ικανοποιητική. Αξίζει να σημειωθεί ότι υπάρχουν Σ.Ε.Μ.Π. που δεν έχουν συνεδριάσει ούτε μία φορά. Ωστόσο, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη, ότι οι περισσότεροι από τους Δήμους προχώρησαν στη συγκρότηση Σ.Ε.Μ.Π. μετά το 2019 και την τροποποίηση του νομοθετικού πλαισίου που διέπει τα Σ.Ε.Μ.Π. με το Ν. 4555/2018 (ΦΕΚ Α'133), οπότε ο χαμηλός αριθμός συνεδριάσεων μπορεί να συνδέεται και με τις δυσκολίες και τους περιορισμούς που προέκυψαν λόγω της πανδημίας του Covid-19 από το 2020 και μετά.

Αναφορικά με τη θεματολογία των συνεδριάσεων, στη πλειονότητά τους τα Σ.Ε.Μ.Π. φαίνεται να συμπεριλαμβάνουν με τη μεγαλύτερη συχνότητα στην ημερήσια διάταξη των συνεδριάσεών τους, ζητήματα σχετικά με την καταγραφή και επίλυση προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι μετανάστες/στρίες και οι πρόσφυγες/ισσες, που κατοικούν μόνιμα στην περιφέρεια των οικείων Δήμων. Ως προς τις υπόλοιπες κατηγορίες θεμάτων που δίνονται ως επιλογές στη σχετική ερώτηση, δηλαδή, ζητήματα αιτημάτων φορέων συλλογικής εκπροσώπησης μεταναστών/στριών και προσφύγων/ισσών, ζητήματα ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης και ζητήματα σχεδιασμού και ανάπτυξης τοπικών δράσεων και προγραμμάτων, αυτά φαίνεται να συμπεριλαμβάνονται στην ημερήσια ατζέντα των συνεδριάσεων των περισσότερων Σ.Ε.Μ.Π. με την ίδια περίπου συχνότητα.

Αναφορικά με τη διατύπωση εισηγήσεων και υποβολή προτάσεων από τα Σ.Ε.Μ.Π. προς το Δημοτικό Συμβούλιο για θέματα που εξετάζουν στις συνεδριάσεις τους, φαίνεται πως η

μεγαλύτερη βαρύτητα δίνεται σε προτάσεις για ζητήματα ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης και ακολουθούν ζητήματα εκπαίδευσης και εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας, ενώ λιγότερο συχνά πραγματοποιούνται εισηγήσεις για ζητήματα υγειονομικής περίθαλψης και για εργασιακά ζητήματα.

Σε ό,τι αφορά το θέμα της ανάπτυξης συνεργειών με άλλα συναρμόδια Υπουργεία, (πέραν του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου) για θέματα υποστήριξης της ένταξης των μεταναστών/στριών ή/και προσφύγων/ισσών από τα συγκροτημένα Σ.Ε.Μ.Π., σημειώνεται ότι μόλις δύο Δήμοι απάντησαν ότι έχουν αναπτύξει τέτοιου είδους συνέργειες. Ενδιαφέρον παρουσιάζει και το γεγονός ότι μόλις δύο από τους Δήμους με συγκροτημένα Σ.Ε.Μ.Π. έχουν συντάξει Ετήσια Έκθεση αναλυτικής καταγραφής των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι μετανάστες/στρίες και οι πρόσφυγες/ισσες που διαμένουν στο Δήμο και διατύπωσης προτάσεων για την αντιμετώπιση των προβλημάτων αυτών και για τη διευκόλυνση, εν γένει, της ένταξης του πληθυσμού αυτού στην τοπική κοινωνία, όπως αυτή προβλέπεται στο άρθρο 79 του Ν. 4555/2018 (ΦΕΚ Α'133).

Ιδιαίτερη σημασία έχουν οι απαντήσεις σχετικά με τα ζητήματα που δυσχεραίνουν τη λειτουργία των Σ.Ε.Μ.Π. και ο προσδιορισμός αυτών. Σχεδόν όλοι οι Δήμοι με συγκροτημένα Σ.Ε.Μ.Π. απάντησαν ότι υφίστανται τέτοιου είδους ζητήματα, καταδεικνύοντας ως σημαντικότερα την έλλειψη φορέων συλλογικής εκπροσώπησης μεταναστευτικού και προσφυγικού πληθυσμού σε επίπεδο Δήμου ή/και Περιφέρειας και το μειωμένο ενδιαφέρον από πλευράς τους ακόμη κι όταν υφίστανται. Η ανάγκη υποστήριξης των Σ.Ε.Μ.Π. από διοικητικό και επιστημονικό προσωπικό ειδικευμένο σε θέματα ένταξης μεταναστευτικού και προσφυγικού πληθυσμού σημειώνεται ως εξίσου σημαντική. Περαιτέρω, αναφέρθηκαν το πρόβλημα της μη επαρκούς γνώσης της ελληνικής γλώσσας και των προβλημάτων που δημιουργεί στην επικοινωνία, η έλλειψη χρηματοδότησης, η έλλειψη αρμοδιοτήτων των Δήμων για την ουσιαστική ενσωμάτωση προσφύγων και μεταναστών, η δυσκολία υλοποίησης των προτάσεων που εισηγούνται τα Σ.Ε.Μ.Π., ο μη συστηματικός σχεδιασμός, διαβούλευση και επικοινωνία με τα αρμόδια Υπουργεία και η συγκυρία της πανδημίας.

Ως μέτρα βελτίωσης της λειτουργίας τους προτείνονται από τους Δήμους, η ενίσχυση της συγκρότησης φορέων συλλογικής εκπροσώπησης μεταναστών/στριών και προσφύγων/ισσών και η ισχυροποίηση της παρουσίας και εκπροσώπησής τους στα Σ.Ε.Μ.Π., η διοικητική και επιστημονική στελέχωσή τους, η αναβάθμιση και η αποτελεσματική αξιοποίηση του θεσμού των Σ.Ε.Μ.Π. μέσα από τη συμμετοχή τους στο σχεδιασμό πολιτικών για μετανάστες/στρίες και πρόσφυγες/ισσες, η πραγματοποίηση δράσεων ευαισθητοποίησης της τοπικής κοινωνίας, η δικτύωση όλων των Σ.Ε.Μ.Π. σε πανελλαδικό επίπεδο με σκοπό την ανταλλαγή καλών πρακτικών και την από κοινού αντιμετώπιση προβλημάτων, η μεταβίβαση αρμοδιοτήτων που αφορούν στη διαχείριση μεταναστευτικών ζητημάτων στους Δήμους και η αύξηση της χρηματοδότησής τους για την υλοποίηση στρατηγικών ένταξης σε τοπικό επίπεδο.

Συνολικά, η συμβολή των Σ.Ε.Μ.Π. στη διαδικασία ένταξης του μεταναστευτικού και προσφυγικού πληθυσμού στην κοινωνία υποδοχής, αποτιμάται ως θετική από το 74% των ερωτηθέντων, ανεξάρτητα από το αν έχουν ήδη συγκροτήσει Σ.Ε.Μ.Π.

Τέλος, ως προς τις γενικές ενέργειες που έχουν γίνει και τις δράσεις που έχουν υλοποιηθεί σε επίπεδο Δήμου και αφορούν το μεταναστευτικό και προσφυγικό πληθυσμό, περίπου οι μισοί από τους Δήμους της έρευνας, δήλωσαν ότι έχουν τουλάχιστον προβεί σε εκτίμηση του μεταναστευτικού και προσφυγικού πληθυσμού που κατοικεί στην περιφέρειά τους, με την πλειονότητα αυτών να αξιοποιεί στοιχεία από αρμόδιες δημόσιες υπηρεσίες και οργανισμούς και από φορείς της κοινωνίας των πολιτών. Και σε αυτή την περίπτωση, οι φορείς συλλογικής εκπροσώπησης μεταναστών/στριών ή/και προσφύγων/ισσών δεν φαίνεται να αξιοποιούνται, είτε γιατί δεν υφίστανται είτε γιατί δεν έχει εδραιωθεί η διασύνδεση και η συνεργασία με αυτούς. Σχεδόν οι μισοί από τους Δήμους δήλωσαν ότι διαθέτουν εξειδικευμένες δομές για μετανάστες/στρίες και πρόσφυγες/ισσες και ότι παρέχουν εξειδικευμένες υπηρεσίες προς εκείνους/ες που διαβιούν στα όρια των Δήμων τους. Ωστόσο, από τις απαντήσεις που δόθηκαν προκειμένου να τις προσδιορίσουν, διαφαίνεται ότι δεν είναι πάντα ξεκάθαρο αν αναφέρονται σε δομές ή/και υπηρεσίες που λειτουργούν ή/και παρέχονται υπό την εποπτεία των ίδιων των Δήμων, καθώς στις απαντήσεις περιλαμβάνονται και παραδείγματα δομών ή/και υπηρεσιών που απλά υφίστανται και λειτουργούν στα όρια της περιφέρειάς τους. Τέλος θα πρέπει να σημειωθεί ότι, όπως διαπιστώνεται από τις απαντήσεις, η συγκρότηση ή μη Σ.Ε.Μ.Π. στους Δήμους, δεν φαίνεται να επηρεάζει την ύπαρξη ή μη και το εύρος των εξειδικευμένων δομών και υπηρεσιών για μετανάστες/στρίες και πρόσφυγες/ισσες.

Σχετικά με τις ενταξιακές δράσεις που έχουν υλοποιηθεί ή/και υλοποιούνται από τους Δήμους κατά την τελευταία πενταετία, η πλειονότητα, με βάση τις απαντήσεις, αφορά στην παροχή μαθημάτων ελληνικής γλώσσας και στοιχείων ελληνικής ιστορίας και ελληνικού πολιτισμού σε ενήλικες μετανάστες/στρίες, δικαιούχους διεθνούς προστασίας και αιτούντες/ούσες διεθνή προστασία και σε δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης. Ενδιαφέρον, ωστόσο, παρουσιάζει το γεγονός ότι δώδεκα Δήμοι δήλωσαν ότι δεν έχουν πραγματοποιήσει καμία από τις κατηγορίες δράσεων που περιλαμβάνει το σχετικό ερώτημα, καθώς και το γεγονός ότι από τους Δήμους που έχουν συστήσει Σ.Ε.Μ.Π. μόνον έξι απάντησαν ότι οι δράσεις που δήλωσαν πως έχουν υλοποιήσει, προέκυψαν ύστερα από σχετική εισήγηση του Σ.Ε.Μ.Π. και αφορούν κυρίως σε μαθήματα ελληνικής γλώσσας, σε δράσεις υποστήριξης και προώθησης της εργασιακής απασχόλησης του μεταναστευτικού/προσφυγικού πληθυσμού, σε δράσεις ενημέρωσής του για ποικίλα ζητήματα και ευαισθητοποίησης της τοπικής κοινωνίας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι - ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Α. ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΩΝ Σ.Ε.Μ.Π.

1. Έχει συσταθεί στο Δήμο σας Σ.Ε.Μ.Π. σύμφωνα με τις διαδικασίες που ορίζονται στο άρθρο 79 του ν.4555/2018;

- Ναι
- Όχι

2. Προσδιορίστε τον χρόνο λήψης της απόφασης για σύσταση και λειτουργία Σ.Ε.Μ.Π. από το Δημοτικό Συμβούλιο.

(Οι ερωτήσεις 3, 4, 5 και 6 αφορούν όσους/ες στην ερώτηση (1) επέλεξαν Όχι)

3. Πιστεύετε ότι υπάρχει ανάγκη σύστασης Σ.Ε.Μ.Π. στο Δήμο σας;

- Ναι
- Όχι

4. Έχουν γίνει κάποιες ενέργειες προς τον σκοπό αυτό;

- Ναι
- Όχι

5. Προσδιορίστε τις ενέργειες αυτές.

(Ανοιχτού τύπου ερώτηση).

6. Σημειώστε το λόγο ή τους λόγους για τους οποίους δεν έχει μέχρι σήμερα συσταθεί Σ.Ε.Μ.Π. στο Δήμο σας.

(Απάντηση με δυνατότητα πολλαπλών επιλογών. Σε περίπτωση που επιλέξετε το πεδίο Άλλο, παρακαλούμε προσδιορίστε τον λόγο ή τους λόγους).

- Μη ανάληψη πρωτοβουλίας σε επίπεδο Δημοτικού Συμβουλίου.
- Δεν υπάρχουν αναγνωρισμένοι φορείς συλλογικής εκπροσώπησης μεταναστών/στριών ή/και προσφύγων/ισσών, που δραστηριοποιούνται στο Δήμο.
- Έλλειψη ενημέρωσης για τους σκοπούς και τις αρμοδιότητες του Σ.Ε.Μ.Π. ως συμβουλευτικού οργάνου.
- Άλλο

B. ΣΥΣΤΑΣΗ ΜΕΛΩΝ ΤΩΝ Σ.Ε.Μ.Π.

Προσδιορισμός σύστασης των μελών του Σ.Ε.Μ.Π. του Δήμου σας ανά φύλο.

7.Επιλέξτε τον αριθμό ανδρών.

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11

8.Επιλέξτε τον αριθμό γυναικών.

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11

Προσδιορισμός σύστασης των τακτικών μελών του Σ.Ε.Μ.Π. του Δήμου σας ανά ιδιότητα.

9.Επιλέξτε τον αριθμό των αλλοδαπών Δημοτικών Συμβούλων.

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6

10.Επιλέξτε τον αριθμό των εκπροσώπων φορέων συλλογικής εκπροσώπησης μεταναστών/στριών ή/και προσφύγων/ισσών, που δραστηριοποιούνται σε επίπεδο Δήμου.

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5

11.Επιλέξτε τον αριθμό των εκπροσώπων φορέων συλλογικής εκπροσώπησης μεταναστών/στριών ή/και προσφύγων/ισσών, που δραστηριοποιούνται στην οικεία Περιφέρεια.

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5

12.Επιλέξτε τον αριθμό των εκπροσώπων φορέων δευτεροβάθμιας ή ομοσπονδιακού χαρακτήρα οργάνωσης συλλογικής εκπροσώπησης μεταναστών/στριών ή/και προσφύγων/ισσών, που δραστηριοποιείται σε εθνικό επίπεδο.

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5

13.Υπάρχουν εκπρόσωποι οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών που δραστηριοποιούνται σε θέματα υποστήριξης και ένταξης μεταναστών/στριών και προσφύγων/ισσών, που συμμετέχουν ή προσκαλούνται στις συνεδριάσεις του Σ.Ε.Μ.Π. όπως προβλέπεται στην παρ. 6 του άρθρου 79 του ν.4555/2018;

- Ναι
- Όχι

Γ. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ Σ.Ε.Μ.Π.

14.Πόσες φορές έχει συνεδριάσει το Σ.Ε.Μ.Π. του Δήμου σας από την σύστασή του έως και σήμερα;

Ζητήματα με τα οποία έχει μέχρι σήμερα ασχοληθεί το Σ.Ε.Μ.Π. του Δήμου σας στις συνεδριάσεις του.

(Για καθεμία από τις παρακάτω κατηγορίες, παρακαλούμε επιλέξτε με βάση τη συχνότητα με την οποία εμφανίζονται τέτοια ζητήματα ως θέματα στην ημερήσια διάταξη).

15.Ζήτημα καταγραφής και επίλυσης προβλημάτων.

- Πολύ συχνά
- Συχνά
- Σπάνια
- Ποτέ

16.Ζητήματα αιτημάτων φορέων συλλογικής εκπροσώπησης μεταναστών/στριών και προσφύγων/ισσών.

- Πολύ συχνά
- Συχνά
- Σπάνια
- Ποτέ

17.Ζητήματα ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης.

- Πολύ συχνά
- Συχνά
- Σπάνια
- Ποτέ

18. Ζητήματα σχεδιασμού και ανάπτυξης τοπικών δράσεων και προγραμμάτων.

- Πολύ συχνά
- Συχνά
- Σπάνια
- Ποτέ

19. Κατά τη διάρκεια της μέχρι σήμερα θητείας του, το Σ.Ε.Μ.Π. του Δήμου σας διατύπωσε και εισηγήθηκε προτάσεις για:

(Απάντηση με δυνατότητα πολλαπλών επιλογών. Σε περίπτωση που επιλέξετε το πεδίο Άλλο, παρακαλούμε προσδιορίστε).

- Εργασιακά ζητήματα
- Ζητήματα εκπαίδευσης και μαθημάτων ελληνικής γλώσσας
- Ζητήματα υγειονομικής περίθαλψης
- Ζητήματα στέγασης
- Ζητήματα ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης
- Νομικά ζητήματα
- Άλλο

20. Έχει αναπτύξει το Σ.Ε.Μ.Π. του Δήμου σας, συνέργειες με συναρμόδια Υπουργεία (πέραν του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου) για θέματα υποστήριξης της ένταξης των μεταναστών/στριών ή/και προσφύγων/ισών.

- Ναι
- Όχι

**21. Ονοματίστε δύο και περιγράψτε το πλαίσιο συνεργασίας.
(Ανοιχτού τύπου ερώτηση)**

22. Το Σ.Ε.Μ.Π. του Δήμου σας έχει μέχρι σήμερα συντάξει και υποβάλλει προς το δημοτικό συμβούλιο Ετήσια Έκθεση, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στην παρ. 5 του άρθρου 79 του Ν. 4555/2018;

- Ναι
- Όχι

23. Υπάρχουν ζητήματα που δυσχεραίνουν την λειτουργία του Σ.Ε.Μ.Π.;

- Ναι
- Όχι

**24. Προσδιορίστε συνοπτικά τα σημαντικότερα.
(Ανοιχτού τύπου ερώτηση).**

**25. Τι θα προτείνετε για τη βελτίωση της λειτουργίας του;
(Ανοιχτού τύπου ερώτηση).**

26. Πώς αξιολογείτε συνολικά την συμβολή των Σ.Ε.Μ.Π. στην διαδικασία ένταξης του μεταναστευτικού ή/και προσφυγικού πληθυσμού σε τοπικό επίπεδο.

- Πολύ σημαντική
- Σημαντική
- Μάλλον σημαντική
- Καθόλου σημαντική

Δ. ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΔΗΜΟΥ

27. Έχει πραγματοποιηθεί εκτίμηση του μεταναστευτικού και προσφυγικού πληθυσμού στο Δήμο σας;

- Ναι
- Όχι

**28. Σε τι ενέργειες προβήκατε για την εκτίμηση του μεταναστευτικού και προσφυγικού πληθυσμού στο Δήμο σας;
(Απάντηση με δυνατότητα πολλαπλών επιλογών. Σε περίπτωση που επιλέξετε το πεδίο Άλλο, παρακαλούμε προσδιορίστε την ενέργεια στην οποία προβήκατε).**

- Διεξαγωγή έρευνας/μελέτης
- Συλλογή και αξιοποίηση στοιχείων από αρμόδιες δημόσιες υπηρεσίες και οργανισμούς (Υπουργείο Εσωτερικών, Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου, Περιφέρειες κ.λπ.)
- Συλλογή και αξιοποίηση στοιχείων από φορείς της κοινωνίας των πολιτών
- Συλλογή και αξιοποίηση στοιχείων από φορείς συλλογικής εκπροσώπησης μεταναστών/στριών ή/και προσφύγων/ισσών που δραστηριοποιούνται στον Δήμο
- Άλλο

29. Υπάρχουν σε επίπεδο Δήμου εξειδικευμένες δομές για πρόσφυγες/ισσες και μετανάστες/στριες;

- Ναι
- Όχι

**30. Προσδιορίστε ποιες είναι αυτές.
(Ανοιχτού τύπου ερώτηση).**

31. Υπάρχουν εξειδικευμένες υπηρεσίες σε επίπεδο Δήμου που παρέχονται σε πρόσφυγες/ισσες και μετανάστες/στρίες;

- Ναι
- Όχι

**32. Προσδιορίστε ποιες είναι αυτές.
(Ανοιχτού τύπου ερώτηση).**

**33. Τα τελευταία πέντε (5) χρόνια ποιες από τις παρακάτω δράσεις έχει υλοποιήσει ή υλοποιεί ο Δήμος σας;
(Απάντηση με δυνατότητα πολλαπλών επιλογών).**

- Μαθήματα ελληνικής γλώσσας και στοιχείων ελληνικής ιστορίας και ελληνικού πολιτισμού σε ενήλικες μετανάστες/στρίες, δικαιούχους διεθνούς προστασίας και αιτούντες/ούσες διεθνή προστασία
- Δράσεις για την προώθηση της πρόσβασης των μεταναστών/στριών, δικαιούχων διεθνούς προστασίας και αιτούντων/ουσών διεθνή προστασία στην αγορά εργασίας
- Διαπολιτισμικές δράσεις για την προώθηση της αρμονικής συνύπαρξης γηγενούς και προσφυγικού/μεταναστευτικού πληθυσμού
- Δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης
- Καμία από τις παραπάνω

(Οι δύο ερωτήσεις που ακολουθούν, αφορούν τις δράσεις που επιλέξατε στην προηγούμενη ερώτηση. Παρακαλούμε να απαντηθούν ΜΟΝΟ από τους Δήμους που έχουν ήδη συστήσει Σ.Ε.Μ.Π. Σε περίπτωση που ο Δήμος σας ΔΕΝ έχει ακόμη συστήσει Σ.Ε.Μ.Π., παρακαλούμε αγνοήστε τις).

34. Προέκυψε κάποια από τις παραπάνω υλοποιούμενες δράσεις ύστερα από εισήγηση του Σ.Ε.Μ.Π.;
(Απαντήστε μόνο στην περίπτωση που έχετε συστήσει Σ.Ε.Μ.Π.).

- Ναι
- Όχι

**35. Προσδιορίστε ποια ή ποιες.
(Ανοιχτού τύπου ερώτηση)**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ - ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΗΜΩΝ

ΔΗΜΟΙ ΠΟΥ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΘΗΚΑΝ ΣΤΟ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ		
A/A	Έχουν συγκροτήσει Σ.Ε.Μ.Π.	Δεν έχουν συγκροτήσει Σ.Ε.Μ.Π.
1	ΑΓΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΑΣΠΡΟΠΥΡΓΟΥ
2	ΑΓΡΙΝΙΟΥ	ΔΕΛΦΩΝ
3	ΑΘΗΝΑΙΩΝ	ΔΕΣΚΑΤΗΣ
4	ΒΕΡΟΙΑΣ	ΕΥΡΩΤΑ
5	ΒΟΛΟΥ	ΘΗΒΑΙΩΝ
6	ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ	ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
7	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ
8	ΙΩΑΝΝΙΤΩΝ	ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ
9	ΚΑΒΑΛΑΣ	ΛΑΜΙΕΩΝ
10	ΚΟΡΙΝΘΙΩΝ	ΝΙΚΑΙΑΣ ΑΓ. ΙΩΑΝΝΗ ΡΕΝΤΗ
11	ΛΑΡΙΣΑΙΩΝ	ΠΑΤΡΕΩΝ
12	ΜΑΡΑΘΩΝΟΣ	ΠΥΡΓΟΥ
13	ΜΥΛΟΠΟΤΑΜΟΥ	ΣΠΑΡΤΗΣ
14	ΠΕΙΡΑΙΑ	ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ
15	ΤΗΛΟΥ	ΤΡΙΠΟΛΗΣ
16		ΧΑΛΚΙΔΕΩΝ
17		ΩΡΩΠΟΥ